

Pinchas

פינחס

ראשון

במדבר 25

Adonoy spoke to Moshe saying.

10 וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לֵּמַיִר

“Pinchas, the son of Elozor, [and grand] son of Aharon the kohein, has turned My anger away from Bnei Yisroel by his vengeance for Me among them, so that I did not destroy Bnei Yisroel in My vengeance.

11 פִּינָחָס בֶּן־אֱלֹעָזָר בֶּן־אֶהֱרֹן הִפְלֹן הָשִׁיב אֶת־חַמְתִּי

מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ ^{to be} ^{zealous} אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם

וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי:

פִּינָחָס בֶּן אֱלֹעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן כִּהְנָא אָתִיב ית חַמְתִּי

מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדִקְנִי ית קִנְאָתִי בִּינִיחוֹן וְלֹא שִׁיַּצִּיתִי

ית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי

Rashi

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן. לפי שהיו השבטים מבזים אותו הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת אלילים והרג נשיא שבט מִיִּשְׂרָאֵל לִפְיֶכֶךְ בא הכתוב ויחסו אחר אהרן (סנהדרין פב, ב. סוטה מב):
בקנאו את קנאתי. בנקמו את נקמתי. בקצפו את הקצף שהיה לי לקצוף. כל לשון קנאה הוא המתחרה לנקום נקמת דבר אנפרטמנ"ט בלע"ז:

Therefore tell [him], that I give him My covenant [of] peace.

12 לֵכֶן אֶמַר הַנְּנִי נָתַן לֹו אֶת־בְּרִיתִי שְׁלֹום:

בְּכֵן אֵימַר הָא אָנָּא גִזַּר לִיה ית קִימִי שְׁלָם

Rashi

את בריתי שלום. שתהא לו לברית שלום כאדם המחזיק טובה וחנות למי שעושה עמו טובה אף כאן פירש לו הקב"ה שלומותיו (סנהדרין שם):

It shall be for him and his descendants
after him a covenant of eternal kehunah
because he was zealous for his God and
made atonement for Bnei Yisroel."

13 וְהִיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנָּה עוֹלָם תַּחַת
and so forth
אֲשֶׁר קָנָא לְאֱלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

וְהִיְתָה לִיה וּלְבָנוֹהִי בְתִרְוָהִי קִים כְּהֻנָּה עוֹלָם תַּחַת דִּי
קָנִי קָדָם אֱלֹהֵהּ וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

Rashi

והיתה לו. בריתי זאת:

ברית כהנת עולם. שאף על פי שכבר נתנה כהונה לזרעו של אהרן לא נתנה אלא לאהרן ולבניו שנמשחו עמו ולתולדותיהם שיולידו אחר המשחתן אבל פינחס שנולד קודם לכן ולא נמשך לא בא לכלל כהונה עד כאן. וכן שנינו בזבחים (קא, ב) לא נתכהן פינחס עד שהרגו לזמרי: לאלהיו. בשביל אלהיו. כמו (במדבר יא, כט) המקנא אתה לי (זכריה ח, ב) וקנאתי לציון. בשביל ציון:

The name of the slain Israelite man,
who was killed along with the
Midianite woman, was Zimri, son of
Salu, leader of a paternal house of
Shimon.

14 וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמָּוֶה אֲשֶׁר הָכָה אֶת-הַמִּדְיָנִית
political
זִמְרִי בֶן-סָלוּא נְשִׂיא בֵּית-אָב לְשִׁמְעוֹנִי :
listen to me

וְשֵׁם גִּבְרָא בֶר יִשְׂרָאֵל קְטִילָא דִּי אֶתְקַטַּל עִם
מִדְיָנִיתָא זִמְרִי בֶר סָלוּא רַב בֵּית אָבָא לְבֵית שְׁמַעוֹן

Rashi

ושם איש ישראל וגו'. כשם שייחס את הצדיק לשבח ייחס את הרשע לגנאי (תנחומא פנחס ב): נשיא בית אב לשמעוני. לאחד מחמשת בתי אבות שהיו לשבט שמעון. דבר אחר להודיע שבחו של פינחס שאף על פי שזה היה נשיא לא מנע את עצמו מלקנא לחילול השם לכך הודיעך הכתוב מי הוא המוכה:

The name of the slain Midianite woman was Kozbi, daughter of Tzur, the national leader of a paternal house in Midian.

15 וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמְּכָה הַמִּדְיָנִית כְּזָבִי בֶּת־צֹר רֹאשׁ

אֲמוֹת בֵּית־אָב בְּמִדְיָן הוּא: (פ)

וְשֵׁם אִשָּׁה הַמְּכָה הַמִּדְיָנִית כְּזָבִי בֶּת צֹר רֹאשׁ
אֲמוֹת בֵּית אָב בְּמִדְיָן הוּא

Rashi

ושם האשה המכה וגו'. להודיעך שנאתן של מדינים שהפקירו בת מלך לזנות כדי להחטיא את ישראל (שם):

ראש אומות. אחד מחמשת (במדבר לא, ח) מלכי מדין את אוי ואת רקם ואת צור וגו' והוא היה חשוב מכולם שנאמר ראש אמות ולפי שנהג בזיון בעצמו להפקיר בתו מנאו שלישי (תנחומא שם):
בית אב. חמשת בתי אבות היו למדין. (בראשית כה, ד) עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה וזה היה מלך לאחד מהם:

Adonoy spoke to Moshe saying:

16 וַיֹּדְבֵר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וּמִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימָר

"Antagonize the Midianites and kill them,

17 צָרוֹר אֶת־הַמִּדְיָנִים וְהַפִּיתָם אוֹתָם:

to cramp

אֶעֱקֹר יֵת מִדְיָנָאִי וְתִקְטְלוּן יִתְהוֹן

Rashi

צרוּר. כמו זכור שמור לשון הוזה. עליכם לאייב אותם:

for they antagonized you with their guiles in the matter of Pe'or, and in the matter of Kozbi the daughter of a Midianite prince, their sister, who was killed on the day of the plague that resulted from Pe'or."

18 כִּי צָרְרִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלִיהֶם אֲשֶׁר־נִכְלוּ לָכֶם

to defraud

deceit

עַל־דְּבַר־פְּעוֹר וְעַל־דְּבַר כְּזָבִי בֶּת־נִשְׂאִי מִדְיָן אֲחֹתָם

הַמְּכָה בְּיוֹם־הַמִּגָּפָה עַל־דְּבַר־פְּעוֹר:

אֲרִי מְעִיקִין אֵינוֹן לָכוֹן בְּנִכְלִיהוֹן דִּי נִכְלוּ לָכוֹן עַל
עֵיסַק פְּעוֹר וְעַל עֵיסַק כְּזָבִי בֶּת רָבָא דְּמִדְיָן אֲחִתְהוֹן
דְּאִתְקַטְלַת בְּיוֹמָא דְּמוֹתְנָא עַל עֵיסַק פְּעוֹר

Rashi

כי צוררים הם לכם וגו' על דבר פעור. שהפקירו בנותיהם לזנות כדי להטעותכם אחר פעור. ואת מואב לא צוה להשמיד מפני רות שהיתה עתידה לצאת מהם כדאמרינן (בבבא קמא לח, ב):

במדבר 26

It was after the plague. Adonoy spoke to Moshe and Elozor, son of Aharon the kohein, saying:

1 וַיְהִי אַחֲרֵי הַמִּגַּפָּה (פ) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־

אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר:

וַיְהִי בְּתֵר מוֹתָנָא וַאֲמַר יי לְמֹשֶׁה וּלְאֶלְעָזָר בְּרֵי אֶהֱרֹן
כִּהְנָא לְמִימָר

Rashi

ויהי אחרי המגפה וגו'. משל לרועה שנכנסו זאבים לתוך עדרו והרגו בהן והוא מונה אותן לידע מנין הנותרות. דבר אחר כשיצאו ממצרים ונמסרו למשה נמסרו לו במנין עכשיו שקרב למות ולהחזיר צאנו מחזירם במנין (תנחומא יד):

"count the whole community of Bnei Yisroel twenty years of age and above, according to their paternal house, every one who is fit for duty in the army of Yisroel."

2 שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ | כָּל־עֵדֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִבֶּן עֶשְׂרִים

שָׁנָה וּמַעְלָה לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־יָצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל:

קבילו ית חושבון כל כְּנִשְׁתָּא דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבְּר עֶשְׂרִין
שָׁנִין וּלְעֵילָא לְבֵית אֲבֹתָהוֹן כָּל נָפִיק חֵילָא בְּיִשְׂרָאֵל

Rashi

לְבֵית אֲבֹתָם. על שבט האב יתיחסו ולא אחר האם (ב"ב קט, ב):

Moshe and Elozor the kohein spoke with them on the plains of Moav, by the Yardein near Yereicho, saying:

3 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אִתָּם בְּעֶרְבַת מוֹאָב

עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר:

וּמִלִּיל מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כִּהְנָא וַאֲמַרו לְמַמְנֵי יְתֵהוֹן
בְּמִישְׁרֵיָא דְּמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִּירֵחוֹ לְמִימָר

Rashi

וידבר משה ואלעזר הכהן אתם. דברו עמם על זאת שצוה המקום למנותם:

לאמר. אמרו להם צריכים אתם להמנות:

"[Count those] twenty years of age and above, as Adonoy commanded Moshe and Bnei Yisroel who had left Egypt."

מִבֶּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלַעֲלָא כְּמָא דְּפָקִיד יִי יְת מֹשֶׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל דְּנָפְקוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

4 מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כְּאֶשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּצֵאִים מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

Rashi

מבן עשרים שנה ומעלה כאשר צוה וגו'. שיהא מנינם מבן עשרים שנה ומעלה שנאמר (שמות ל, יג) כל העובר על הפקודים וגו':

שני

Reuvein, [was] Yisroel's firstborn; the descendants of Reuvein are: the Chanochite family from Chanoch, the Paluite family from Palu,

רְאוּבֵן בּוֹכְרָא דִּישְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן חֲנוּךְ זִרְעִית חֲנוּךְ
לְפִלּוּא זִרְעִית פִּלּוּא

5 רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן חֲנוּךְ מִשְׁפַּחַת

a Palluite
or
descendants...

a
Chanokite
or...

הַחֲנֹכִי לְפִלּוּא מִשְׁפַּחַת הַפִּלְאִי :

Rashi

משפחת החנכי. לפי שהיו האומות מבזין אותם ואומרים מה אלו מתיחסין על שבטיהם סבורין הם שלא שלטו המצריים באמותיהם אם בגופם היו מושלים קל וחומר בנשותיהם לפיכך הטיל הקב"ה שמו עליהם ה"א מצד זה ויו"ד מצד זה לומר מעיד אני עליהם שהם בני אבותיהם וזה הוא שמפורש על ידי דוד (תהלים קכב, ד) שבטי יה עדות לישראל (שהש"ר ד, יב). השם הזה מעיד עליהם לשבטיהם לפיכך בכולם כתיב החנכי הפלאי אבל בימנה (להלן מד) לא הוצרך לומר משפחת הימני לפי שהשם קבוע בו יו"ד בראש וה"א בסוף:

the Chetzronite family from Chetzron and the Karmite family from Karmi.

לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרֹנִי לְכַרְמִי מִשְׁפַּחַת הַכַּרְמִי

a Karmite
or
descendant...

a
Chetzronite
or...

6 לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרֹנִי לְכַרְמִי מִשְׁפַּחַת הַכַּרְמִי :

These are Reuvein's families and they numbered forty-three thousand, and seven hundred and thirty.

אלין זרעית ראובן והיו מניניהון ארבעין ותלתא אלפין
ושבע מאה ותלתין

Palu's son[s were] was Eliav.

ובני פלוא אליאב

Eliav's sons were Nemueil, Dasan and Aviram. They are Dasan and Aviram, the communal leaders, who incited against Moshe and Aharon in the assembly of Korach when they incited against Adonoy.

ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם הוא דתן ואבירם
מערעיי כנשתא דאתכנשו על משה ועל אהרן
בכנשתא דקרח באתכנושיהון על יי

The earth opened its mouth and swallowed them and Korach when that assembly died; when fire consumed the two hundred and fifty men; they became a symbol.

ופתחת ארעא ית פומה ובלעת יתהון וית קרח
במותא דכנשתא כד אכלת אשתא ית מאתן וחמשין
גברא והיו לזאת

a
Reubenite
or
descendant...

7 אלה משפחת הראובני ויהיו פקדיהם שלשה

וארבעים אלף ושבע מאות ושלושים:

8 ובני פלוא אליאב:

9 ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם הוא דתן ואבירם

קרואי [קריאי] העדה אשר הצו על משה properly called

ועל אהרן בעדת קרח בהצתם על יהוה:

Rashi

אשר הצו. את ישראל על משה:

בהצתם. את העם על ה':

הצו. השיאו את ישראל לריב על משה לשון הפעילו:

10 ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת קרח במות

העדה באכל האש את חמשים ומאתים איש ויהיו

לזנס:

Rashi

ויהיו לנס. לאות ולזכרון (במדבר יז, ה) למען אשר לא יקרב איש זר לחלוק עוד על הכהונה:

But the sons of Korach did not die.

11 ובני־קרח לא־מתו: (ס)

ובני קרח לא מיתו

Rashi

ובני קרח לא מתו. הם היו בעצה תחלה. ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה בלבם לפיכך נתבצר להם מקום גבוה בגיהנם וישבו שם (במ"ר):

The descendants of Shimon by their families are: the Nemuelite family from Nemuel, the Yaminite family from Yamin, the Yachinite family from Yachin,

12 בְּנֵי שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפַּחְתָּם לְנִמְאוּל מִשְׁפַּחַת הַנְּמוּאֵלִי
a Nemuelite
a Jakinite or descendants... a Jeminite or descendants...
לְיָמִין מִשְׁפַּחַת הַיָּמִינִי לְיָכִין מִשְׁפַּחַת הַיָּכִינִי :

בְּנֵי שִׁמְעוֹן לְזִרְעֵיהֶן לְנִמְאוּל זִרְעִית נִמְאוּל לְיָמִין
זִרְעִית יָמִין לְיָכִין זִרְעִית יָכִין

the Zarchite family from Zerach, [and]
the Shaulite family from Shaul.

13 לְזָרַח מִשְׁפַּחַת הַזָּרְחִי לְשָׁאוּל מִשְׁפַּחַת הַשָּׁאוּלִי :
a Shaülite or descendant... a Zarchite or descendant...

לְזָרַח זִרְעִית זָרַח לְשָׁאוּל זִרְעִית שָׁאוּל

Rashi

לזרח. הוא צוחר (שמות ו, טו). לשון צוהר. אבל משפחת אהד בטלה וכן חמש משבט בנימין שהרי בעשרה בנים ירד למצרים (בראשית מו, כא) וכאן לא מנה אלא חמשה וכן אצבון לגד הרי שבע משפחות ומצאתי בגמרא ירושלמית (סוטה א, י) שכשמת אהרן נסתלקו ענני כבוד ובאו הכנענים להלחם בישראל ונתנו לב לחזור למצרים וחזרו לאחוריהם ח' מסעות מהר ההר למוסרה שנאמר (דברים י, ו) ובני ישראל נסעו מבארות בני יעקן מוסרה שם מת אהרן והלא בהר ההר מת וממוסרה עד הר ההר שמונה מסעות יש למפרע אלא שחזרו לאחוריהם ורדפו בני לוי אחריהם להחזירם והרגו מהם שבע משפחות ומבני לוי נפלו ארבע משפחות משפחת שמעי ועזיאל ומבני יצהר לא נמנו כאן אלא משפחת הקרחי והרביעית לא ידעתי מה היא. ורבי תנחומא (ויחי י) דרש שמתו במגפה בדבר בלעם אבל לפי החסרון שחסר משבט שמעון במנין זה ממנין הראשון שבמדבר סיני נראה שכל כ"ד אלף נפלו משבטו של שמעון:

These are the families of Shimon—
twenty- two thousand and two
hundred.

listen to
me

14 אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת הַשְּׁמֹנִי שְׁנֵים עָשָׂרִים אֲלֶף וּמֵאתַיִם:

(ס)

אֵלֶּין זִרְעִית שִׁמְעוֹן עֶשְׂרִין וּתְרִין אֲלָפִין וּמֵאתָן

The descendants of Gad by their families are: The Tzefonite family from Tzefon, the Chagite family from Chagi, the Shunite family from Shuni,

בְּנֵי גָד לְזִרְעֵיהֶן לְצִפּוֹן זִרְעִית צִפּוֹן לְחָגִי זִרְעִית חָגִי
לְשׁוֹנֵי זִרְעִית שׁוֹנִי

the Oznite family from Ozni, the Eirite family from Eiri,

לְאֹזְנֵי זִרְעִית אֹזְנִי לְעִרֵי זִרְעִית עִירִי

לאזני. אומר אני שזו משפחת אצבון (בראשית מו, טז) ואיני יודע למה לא נקראת משפחתו על שמו:

the Arodite family from Arod, and the Areilite family from Areili.

לְאֶרֹד זִרְעִית אֶרֹדִי לְאֶרְאֵלִי זִרְעִית אֶרְאֵלִי

These are the families of Gad's descendants and they numbered forty thousand and five hundred.

אֵלֶּיּוֹן זִרְעִית בְּנֵי גָד לְמִנְיָהֶן אַרְבָּעִין אֲלָפִין וַחֲמִשָּׁה
מֵאָה

The sons of Yehudah are Eir and Onan; Eir and Onan died in the land of Canaan.

בְּנֵי יְהוּדָה עֵיר וְאוֹנָן וַיָּמָת עֵיר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ דְּכָנָעַן

^a
Tsephonite
15 בְּנֵי גָד לְמִשְׁפַּחְתָּם לְצִפּוֹן מִשְׁפַּחַת הַצִּפּוֹנִי לְחָגִי

a Shunite
or
descendants...
Haggi
מִשְׁפַּחַת הַחָגִי לְשׁוֹנֵי מִשְׁפַּחַת הַשׁוֹנִי :

an Erite or
descendants...
Ozni
16 לְאֹזְנֵי מִשְׁפַּחַת הָאֹזְנִי לְעִרֵי מִשְׁפַּחַת הָעִירִי :

Rashi

Arodite
17 לְאֶרֹד מִשְׁפַּחַת הָאֶרֹדִי לְאֶרְאֵלִי מִשְׁפַּחַת

angelic
הָאֶרְאֵלִי :

18 אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת בְּנֵי גָד לְפָקְדֵיהֶם אַרְבָּעִים אֲלָף וַחֲמִשָּׁה
מֵאוֹת: (ס)

19 בְּנֵי יְהוּדָה עֵיר וְאוֹנָן וַיָּמָת עֵיר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

The descendants of Yehudah by their families are: The Sheilanite family from Sheila, the Partzite family from Peretz, the Zarchite family from Zerach.

והיו בני יהודה לזרעיתיהון לשלה זרעית שלה לפרץ
זרעית פרץ לזרח זרעית זרח

The descendants of Peretz were: The Chetzronite family from Chetzron, and the Chamulite family from Chamul.

והיו בני פרץ לחצרון זרעית חצרון לחמול זרעית
חמול

These are the families of Yehudah and they numbered seventy-six thousand and five hundred.

אליו זרעית יהודה למניניהון שבעין ושתא אלפין
וחמש מאה

The descendants of Yissachar by their families are: The Tolaite family from Tola, the Punite family from Puva,

בני יששכר לזרעיתיהון תולע זרעית תולע לפנה זרעית
פוני

the Yashuvite family from Yashuv, and the Shimronite family from Shimron.

לישוב זרעית ישוב לשמרון זרעית שמרון

20 ויהיו בני־יהודה למשפחתם לשלה משפחת

a Partsite
or
descendants... a Shelanite
השלני לפרץ משפחת הפרצי לזרח משפחת

הזרחי:

21 ויהיו בני־פרץ לחצרון משפחת החצרגי לחמול

a
Chamulite
or...
משפחת החמולי:

22 אלה משפחת יהודה לפקדיהם ששה ושבעים אלף

וחמש מאות: (ס)

a Tolaite or
descendants...

23 בני יששכר למשפחתם תולע משפחת התולעי

pony
לפנה משפחת הפוני:

a
Shimronite
or...

24 לישוב משפחת הישובי לשמרון משפחת השמרני

:

Rashi

לישוב. הוא יוב האמור ביורדי מצרים (שם יג) כי כל המשפחות נקראו על שם יורדי מצרים. והנולדו משם והלאה לא נקראו המשפחות על שמם חוץ ממשפחות אפרים ומנשה שנולדו כולם במצרים וארד ונעמן בני בלע בן בנימין ומצאתי ביסודו של רבי משה הדרשן שירדה אמן למצרים כשהיתה מעוברת מהם לכך נחלקו למשפחות כחצרון וחמול שהיו בני בנים ליהודה

וחבר ומלכיאֵל שהיו בני בנים של אשר. ואם אגדה היא הרי טוב ואם לאו אומר אני שהיו לבלע בני בנים הרבה ומשנים הללו ארד ונעמן יצאה מכל א' משפחה רבה ונקראו תולדות שאר הבנים על שם בלע ותולדות השנים הללו נקראו על שמם. וכן אני אומר בבני מכיר שנחלקו לב' משפחות אחת נקראת על שמו ואחת נקראת על שם גלעד בנו. ה' משפחות חסרו מבניו של בנימין כאן נתקיימה מקצת נבואת אמו שקראתו בן אוני (שם לה, יח) בן אנינוני ובפלגש בגבעה (שופטים כ) נתקיימה כולה. זו מצאתי ביסודו של רבי משה הדרשן:

These are the families of Yissachar and they numbered sixty-four thousand and three hundred.

אלין זרעית יששכר למנניהון שתינן וארבעה אלפין
ותלת מאה

The descendants of Zevulun by their families are: The Sardite family from Sered, the Eilonite family from Eilon, [and] the Yachle'eilite family from Yachle'eil.

בני זבולון לזרעיתיהון לסרד זרעית סרד לאלון זרעית
אלון ליחלאל זרעית יחלאל

These are the families of Zevulun and they numbered sixty thousand and five hundred.

אלין זרעית זבולון למנניהון שתינן אלפין וחמש מאה

The descendants of Yoseif by their families are: Menashe and Ephraim.

בני יוסף לזרעיתיהון מנשה ואפרים

25 אלה משפחת יששכר לפקדיהם ארבעה ושישים אלף

ושלש מאות: (ס)

a Seredite
or
descendants...

26 בני זבולון למשפחתם לסרד משפחת הסרדי לאלון

a
Jachleelite
or...

my oaks

משפחת האלני ליחלאל משפחת היחלאלני:

a
Zebulonite
or...

27 אלה משפחת הזבולני לפקדיהם שישים אלף וחמש

מאות: (ס)

28 בני יוסף למשפחתם מנשה ואפרים:

The descendants of Menashe are: The Machirite family from Machir; Machir's son was Gil'ad, the Gil'adite family from Gil'ad.

בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר זֶרְעִית מָכִיר וּמָכִיר אוֹלִיד יֵת גִּלְעָד
לְגִלְעָד זֶרְעִית גִּלְעָד

The descendants of Gil'ad are: The I'ezerite family from I'ezer, the Chelkite family from Cheilek,

אֵלֶּיךָ בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר זֶרְעִית אִיעֶזֶר לְחֶלֶק זֶרְעִית חֶלֶק

the Asrieilite family from Asrieil, the Shechemite family from Shechem,

וְאַשְׁרֵיֵאל זֶרְעִית אֲשֵׁרֵיֵאל וְשֶׁכֶם זֶרְעִית שֶׁכֶם

the Shemidaite family from Shemida, and the Chefrite family from Cheifer.

וְשִׁמְדָּע זֶרְעִית שְׁמִידָע וְחֶפֶר זֶרְעִית חֶפֶר

Tzelofchad the son of Cheifer had no sons, only daughters; The name[s] of Tzelofchad's daughters were Machlah, No'ah, Choglah, Milkah and Sirtzah.

וְצִלְפָּחַד בֶּרֶךְ חֶפֶר לֹא הָיוּ לֵיהּ בָּנִים אֲלֵהֶיךָ בָּנוּ וְשֵׁם
בָּנוֹת צִלְפָּחַד מַחֲלָה וְנוֹעָה חֲגֹלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה

These are the families of Menashe and they numbered fifty-two thousand and seven hundred.

אֵלֶּיךָ זֶרְעִית מְנַשֶּׁה וּמִגִּינֵיהֶן חֲמִשִּׁין וְתֵרִין אֲלֵפִין
וְשִׁבְעָה מֵאָה

a Makirite
or
descendant...

29 בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר מְשִׁפַּחַת הַמָּכִירִי וּמָכִיר הוֹלִיד

Gileadite

: אֶת־גִּלְעָד לְגִלְעָד מְשִׁפַּחַת הַגִּלְעָדִי

an Iezrite
or
descendant...

30 אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר מְשִׁפַּחַת הָאִיעֶזֶרִי לְחֶלֶק

a Chelkite
or
descendant...

: מְשִׁפַּחַת הַחֶלְקִי

an Asrielite
or...

31 וְאַשְׁרֵיֵאל מְשִׁפַּחַת הָאֲשֵׁרֵיֵאֵלִי וְשֶׁכֶם מְשִׁפַּחַת

a Shikmite
הַשִּׁכְמִי :

a Chephrite
or... a Shemidaite
or...

32 וְשִׁמְדָּע מְשִׁפַּחַת הַשְּׁמִידָעִי וְחֶפֶר מְשִׁפַּחַת הַחֶפְרִי :

33 וְצִלְפָּחַד בֶּן־חֶפֶר לֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וְשֵׁם

בָּנוֹת צִלְפָּחַד מַחֲלָה וְנוֹעָה חֲגֹלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה :

34 אֵלֶּה מְשִׁפַּחֹת מְנַשֶּׁה וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְחֲמִשִּׁים אֲלֶף

וְשִׁבְעָה מֵאוֹת: (ס)

The descendants of Ephraim by their families are: The Shusalchite family from Shuselach, the Bachrite family from Becher, and the Tachanite family from Tachan.

אלין בני אפרים לזרעיתיהון לשותלח זרעית שותלח
לבכר זרעית בכר לתחן זרעית תחן

These are the sons of Shuselach: The Eiranite family from Eiran.

ואליו בני שותלח לערן זרעית ערן

35 אלה בני־אפרים למשפחתם לשותלח משפחת

a Bakrite or
descendants... a Shuthalchite
or...

השתלחי לבכר משפחת הבכרי לתחן משפחת

a Tachanite
or...

התחני :

36 ואלה בני שותלח לערן משפחת הערני : alert

Rashi

ואלה בני שותלח וגו'. שאר בני שותלח נקראו תולדותיהם על שם שותלח ומערן יצאה משפחה רבה ונקראת על שמו ונחשבו בני שותלח לשתי משפחות צא וחשוב ותמצא בפרשה זו חמשים ושבע משפחות ומבני לוי שמונה הרי ששים וחמש וזה שנאמר (דברים ז, ז) כי אתם המעט וגו' ה"א מעט חמשה אתם חסרים ממשפחות כל העמים שהן שבעים אף זה הבנתי מיסודו של רבי משה הדרשן. אך הוצרכתי לפחות ולהוסיף בדבריו:

These are the families of Ephraim's descendants, and they numbered thirty-two thousand and five hundred; these are the descendants of Yoseif by their families.

אלין זרעית בני אפרים למניניהון תלתין ותריין אלפין
וחמש מאה אליו בני יוסף לזרעיתיהון

The descendants of Binyamin by their families were: The Balite family from Bela, the Ashbelite family from Ashbeil, the Achiramite family from Achiram,

בני בנימין לזרעיתיהון לבלע זרעית בלע לאשבל
זרעית אשבל לאחירם זרעית אחירם

37 אלה משפחת בני־אפרים לפקדיהם שנים ושלישים

אלף וחמש מאות אלה בני־יוסף למשפחתם: (ס)

a Belaite or
descendants...

38 בני בנימין למשפחתם לבלע משפחת הבלעי

an
Ashbelite
or...

לאשבל משפחת האשבלי לאחירם משפחת

Achirami
האחירמי :

Rashi

לאחירם. הוא אחי (בראשית מו, כא) שירד למצרים ולפי שנקרא על שם יוסף שהיה אחיו ורם ממנו נקרא אחירם:

the Shufamite family from Shfufam,
and the Chufamite family from
Chufam.

לשפופם זרעית שפופם לחופם זרעית חופם

Shuphamite
39 לשפופם משפחת השופמי לחופם משפחת

^a
Chuphamite
or...

החופמי :

Rashi

שפופם. הוא מופים (בראשית שם) על שם שהיה יוסף שפוף בין האומות:

The sons of Bela were Ard and
Na'aman [giving rise to] the Ardite
family, and the Na'amite family from
Na'aman.

והיו בני בלע ארד ונעמן זרעית הארדי לנעמן זרעית
נעמי

an Ardite
or
descendant...
40 ויהיו בני בלע ארד ונעמן משפחת הארדי לנעמן

^a
Naamanite

משפחת הנעמי :

These are the descendants of Binyamin
by their families, and they numbered
forty-five thousand and six hundred.

אליו בני בנימן לזרעיתיהו ומגניהוון ארבעין וחמש
אלפין ושית מאה

41 אלה בני בנימן למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים

אלף ושל מאות: (ס)

These are the descendants of Don by
their families: The Shuchamite family
from Shucham, these are Don's families.

אליו בני דן לזרעיתיהו לשוחם זרעית שוחם אליו
זרעית דן לזרעיתיהו

^a
Shuchamite
42 אלה בני דן למשפחתם לשוחם משפחת השוחמי

אלה משפחת דן למשפחתם:

Rashi

לשוחם. הוא חושים (שם כג):

All Shuchamite families numbered sixty-four thousand and four hundred.

כל זרעית שוחם למניניהון שתין וארבע אלפין וארבע מאה

The descendants of Asher by their families are: The Yimnite family from Yimnah, the Yishvite family from Yishvi, [and] the Bri'ite family from Briaah.

בני אשר לזרעיתהון לימנה זרעית ימנה לישווי זרעית ישווי לבריעה זרעית בריעה

The descendants of Briaah are: The Chevronite family from Chever, the Malkieilite family from Malkieil.

לבני בריעה לחבר זרעית חבר למלכיאל זרעית מלכיאל

The name of Asher's daughter was Serach.

ושם בת אשר סרח

These are the families of Asher and they numbered fifty-three thousand and four hundred.

אלין זרעית בני אשר למניניהון חמשין ותלתא אלפין וארבע מאה

43 כל-משפחת השוחמי לפקדיהם ארבעה ושלשים אלף

וארבע מאות: (ס)

44 בני אשר למשפחתם לימנה משפחת הימנה לישווי

a Beriite or descendants... a Jishvite or descendants...

משפחת הישווי לבריעה משפחת הבריעי:

45 לבני בריעה לחבר משפחת החברי למלכיאל

a Chebrite or descendants...

a Malkielite or...

משפחת המלכיאלי:

46 ושם בת-אשר שרח:

Rashi

ושם בת אשר שרח. לפי שהיתה קיימת בחיים מנאה כאן (סוטה יג, א):

47 אלה משפחת בני-אשר לפקדיהם שלשה וחמשים

אלף וארבע מאות: (ס)

The descendants of Naftali by their families are: the Yachtze'eilite family from Yachtze'eil, the Gunit family from Guni,

בְּנֵי נַפְתָּלִי לְזִרְעֵיהֶן לְיַחְזָאֵל זִרְעִית יַחְזָאֵל לְגוּנִי
זִרְעִית גּוּנִי

the Yitzrite family from Yeitzer, and the Shileimite family from Shileim.

לְיִצָּר זִרְעִית יִצָּר לְשֵׁלִם זִרְעִית שֵׁלִם

These are the families of Nafatli and they numbered forty-five thousand and four hundred.

אֵלֶּין זִרְעִית נַפְתָּלִי לְזִרְעֵיהֶן וּמִנִּיגֵיהֶן אַרְבָּעִין
וַחֲמִשָּׁא אֶלְפִין וָאַרְבַּע מֵאָה

The total number of Bnei Yisroel was six hundred and one thousand, seven hundred and thirty.

אֵלֶּין מִנִּיגֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁית מֵאָה וְחָד אֶלְפִין שֶׁבַע
מֵאָה וּתְלָתִין

Adonoy spoke to Moshe saying.

וּמִלֵּיל י' עִם מֹשֶׁה לְמִימָר

a
Jachtseelite
or...

48 בְּנֵי נַפְתָּלִי לְמִשְׁפַּחָתָם לְיַחְזָאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְזָאֵלִי

a Gunit or
descendants...

לְגוּנִי מִשְׁפַּחַת הַגּוּנִי :

a Shilemite
or...

49 לְיִצָּר מִשְׁפַּחַת הַיִּצָּרִי לְשֵׁלִם מִשְׁפַּחַת הַשֵּׁלִמִי :

a Jitsrite or
descendants...

50 אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת נַפְתָּלִי לְמִשְׁפַּחָתָם וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה

וָאַרְבָּעִים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת:

51 אֵלֶּה פְּקוּדֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁש־מֵאוֹת אֶלֶף וָאַלֶּף שֶׁבַע

מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים: (פ)

שלישי

52 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

53 לְאֵלֶּה תַּחֲלֶק הָאָרֶץ בְּנִחְלָה בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת:

“The land shall be apportioned among these, as an inheritance according to the number of names.

לְאֵלֶּין תַּתְּפִּילִיג אֶרְעָא בְּאַחְסָנָא בְּמִנְיָן שְׁמֵהּ

Rashi

לאלה תחלק הארץ. ולא לפחותים מבן עשרים אף על פי שבאו לכלל עשרים בטרם חלק הארץ שהרי שבע שנים כבשו ושבע חלקו לא נטלו חלק בארץ אלא אלו שש מאות אלף ואלף ואם היה לאחד מהם ששה בנים לא נטלו אלא חלק אביהם לבדו (ספרי קלב. ב"ב קיז, א):

54 לָרֵב תִּרְבֶּה נַחֲלָתוֹ וְלַמְעֵט תִּמְעָט נַחֲלָתוֹ אִישׁ לְפִי

To the large [tribe], increase their inheritance, and to the small, diminish their inheritance; each person, according to his number, shall be given his inheritance.

פְּקֻדָּיו יִתֵּן נַחֲלָתוֹ:

לְסִגְיָאֵי תַסְגִּון אַחְסָנָהוֹן וְלַזְעִירֵי תַזְעִרון אַחְסָנָהוֹן

גִּבֹּר לְפֻם מְיֻנָּהוּי תַתִּיב אַחְסָנָתִיה

Rashi

לרב תרבה נחלתו. לשבט שהיה מרובה באוכלוסין נתנו חלק רב ואף על פי שלא היו החלקים שווים שהרי הכל לפי רבוי השבט חלקו החלקים לא עשו אלא על ידי גורל והגורל היה על פי רוח הקודש כמו שמפורש בבבא בתרא (קכב, א) אלעזר הכהן היה מלובש באורים ותומים ואומר ברוח הקודש אם שבט פלוני עולה תחום פלוני עולה עמו והשבטים היו כתובים ב"ב פתקין וי"ב גבולים ב"ב פתקין ובללום בקלפי והנשיא מכניס ידו לתוכה ונוטל שני פתקין עולה בידו פתק של שם שבטו ופתק של גבול המפורש לו והגורל עצמו היה צווח ואומר אני הגורל עליתי לגבול פלוני לשבט פלוני שנאמר על פי הגורל ולא נתחלקה הארץ במדה לפי שיש גבול משובח מחברו אלא בשומא בית כור רע כנגד בית סאה טוב הכל לפי הדמים (תנחומא 1):

55 אֲדִבְגוּלָּל יַחֲלֶק אֶת־הָאָרֶץ לְשְׁמוֹת מִטּוֹת־אֲבֹתָם

Only by lot should the land be divided, according to the names of their fathers' tribes should they inherit it.

יִנְחִלוּ:

בְּרִם בְּעֶדְבָא תַתְּפִילִיג יֵת אֶרְעָא לְשְׁמֵהּ שְׁבִטֵי

אֲבָהֵתָהוֹן יַחְסָנוֹן

Rashi

לשמות מטות אבותם. אלו יוצאי מצרים (ב"ב קיז, א) שנה הכתוב נחלה זו מכל הנחלות שבתורה שכל הנחלות החיים יורשים את המתים וכאן מתים יורשים את החיים. כיצד שני אחים מיוצאי מצרים שהיו להם בנים בבאי הארץ לזה אחד ולזה שלשה. האחד נטל חלק אחד והשלשה נטלו שלשה שנאמר לאלה תחלק הארץ חזרה נחלתן אצל אבי אביהן וחלקו הכל בשוה. וזה שנאמר לשמות מטות אבותם ינחלו. שאחר שנטלו הבנים חלקה לפי האבות שיצאו ממצרים ואלו מתחלה חלקה למנין יוצאי מצרים לא היו נוטלין אלו הד' אלא שני חלקים עכשיו נטלו ד' חלקים: אך בגורל. יצאו יהושע וכלב וכן הוא אומר (שופטים א, כ) ויתנו לכלב את חברון כאשר דבר משה ואומר (יהושע יט, ג) על פי ה' נתנו לו את העיר אשר שאל (ב"ב קכב, א): מטות אבתם. יצאו גרים ועבדים (ספרי קלב):

By word of the lottery should their inheritance be divided, with regard to whether they are many or few."

על-פי הגורל תחלק נחלתו בין רב למעט: (ס)

על פום עדבא תתפליג אחסנתהון בין סגיא לזעירי

Rashi

על פי הגורל. הגורל היה מדבר כמו שפירשתי. מגיד שנתחלקה ברוח הקודש. לכך נאמר על פי ה':

These are the numbered ones of the Levites by their families: The Gershonite family of Gershon, the Kehosite family of Kehos, [and] the Merorite family of Merori.

ואלה פקודי הלוי למשפחתם לגרשון משפחת

a Kohathite or... he expelled me
הגרשני לקהת משפחת הקהתי למררי משפחת המררי:

ואליו מניני לואי לזרעיתו לגרשון זרעית גרשון
לקהת זרעית קהת למררי זרעית מררי

These are the families of Levi: the Livnite family, the Chevronite family, the Machlite family, the Mushite family, and the Korchite family; Kehos' son was Amram.

a Libnite or descendants...
אלה משפחת לוי משפחת הלבני משפחת

a Mushite or descendants... a Machlite or descendants... of Hebron
החברני משפחת המחלי משפחת המושי

אליו זרעית לוי זרעית לבני זרעית חברון זרעית מחלי
זרעית מושי זרעית קרח וקהת אוליד ית עמרם

a Korchite or descendants...
משפחת הקרחי וקהת הולד את-עמרם:

Rashi

אלה משפחת לוי. חסר כאן משפחת השמעני והעזיאלני וקצת מן היצהרי:

The name of Amram's wife was Yocheved, daughter of Levi, whom [her mother] bore to Levi in Egypt. She bore to Amram, Aharon, Moshe, and their sister Miriam.

ושום אמת עמרם יוכבד בת לוי דילדת יתה ללוי
במצרים וילידת לעמרם ית אהרן וית משה וית מרים
אחיהון

59 וישם | אשת עמרם יוכבד בת-לוי אשר ילדה אתה
ללוי במצרים ותלד לעמרם את-אהרן ואת-משה ואת
מרים אחתם:

Rashi

אשר ילדה אתה ללוי. אשתו ילדתה במצרים [לידתה במצרים] ואין הורתה במצרים. כשנכנסו לתוך החומה ילדתה והיא השלימה מגין השבעים. שהרי בפרטן אי אתה מוצא אלא ששים ותשע (סוטה יב, א):

To Aharon were borne, Nadav and Avihu, Elozor and Isamar.

ואתיליד לאהרן ית נדב וית אביהוא ית אלעזר וית
איתמר

60 ויילד לאהרן את-נדב ואת-אביהוא את-אלעזר

ואת-איתמר:

Nadav and Avihu died when they offered a forbidden fire before Adonoy.

ומית נדב ואביהוא בקרוביהון אשתא נוכריתא קדם
״״

61 ומית נדב ואביהוא בהקריבם אש-זרה לפני יהוה:

They numbered twenty-three thousand, for all males from one month and older. They were not counted among Bnei Yisroel, since no inheritance was given to them among Bnei Yisroel.

והיו מניניהון עשרין ותלתא אלפין כל דכורא מבר
ירחא ולעילא ארי לא אתמניאו בגו בני ישראל ארי
לא אתיהיבת להון אחסנא בגו בני ישראל

62 ויהיו פקדיהם שלשה ועשרים אלף כל-זכר מבן-חדש
ומעלה כי | לא התפקדו בתוך בני ישראל כי לא-נתן
להם נחלה בתוך בני ישראל:

Rashi

כי לא התפקדו בתוך בני ישראל. להיות נמנין בני עשרים שנה ומה טעם: כי לא נתן להם נחלה. והנמנין מן עשרים שנה היו בני נחלה שנאמר איש לפי פקודיו יותן נחלתו:

This is the census of Moshe and Elozor the kohein who counted the Bnei Yisroel in the plains of Moav, at Yardein Yereicho.

אלין ממניי משה ואֵלעזר כֹּהֵנָא דִּי מְנוּ יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּמִישְׁרֵיא דְּמוֹאָב עַל יַרְדֵּנָא דִּירִיחוֹ

Among this [census] there was no man who had been included in the census of Moshe and Aharon the kohein, who had counted Bnei Yisroel in the wilderness of Sinai,

וּבְאַלִין לֹא הָוָה גִּבֹּר מִמְּנֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כֹּהֲנָא דִּי
מְנוּ יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא דְּסִינַי

63 אֵלֶּה פְּקוּדֵי מֹשֶׁה וְאֵלְעָזָר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרִיחוֹ:

64 וּבְאַלֵּה לֹא־הָיָה אִישׁ מִפְּקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֲשֶׁר

פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר סִינַי:

Rashi

ובאלה לא היה איש וגו'. אבל על הנשים לא נגזרה גזרת המרגלים. לפי שהן היו מחבבות את הארץ. האנשים אומרים (במדבר יד, ד) נתנה ראש ונשובה מצרימה. והנשים אומרות (להלן כז, ד) תנה לנו אחוזה. לכך נסמכה פרשת בנות צלפחד לכאן:

because Adonoy said to them that they would die in the desert. No one was left with the exception of Kaleiv, son of Yefuneh and Yehoshua, son of Nun.

אַרִי אָמַר ייִ לְהוֹן מִימַת יְמוּתוֹן בְּמִדְבָּרָא וְלֹא אֲשָׁתָאָר
מִנְהוֹן אֲנֵשׁ אֶלְהֵן כָּלָב בֶּר יִפְנֶה וַיהוֹשֻׁעַ בֶּר נוֹן

65 כִּי־אָמַר יְהוָה לָהֶם מוֹת יָמֹתוֹ בְּמִדְבָּר וְלֹא־נֹתַר מֵהֶם

אִישׁ כִּי אִם־כָּלָב בֶּן־יִפְנֶה וַיהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן: (ס)

במדבר 27

And they approached—the daughters of Tzelofchad, son of Cheifer, son of Gil'ad, son of Machir, son of Menashe, of the families of Menashe the son of Yoseif. The names of his daughters were: Machlah, No'ah, Choglah, Milkah and Sirtzah.

וְקַרִיבָא בְּנֵי צִלְפַּחַד בֶּרֶךְ חִפֵּי בֶרֶךְ גִּלְעָד בֶּרֶךְ מַכִּיר בֶּרֶךְ מְנַשֶּׁה לְזִרְעֵי מְנַשֶּׁה בֶּרֶךְ יוֹסֵף וְאֵלֶּיּוֹ שְׁמֵהֶם בְּנֵי מַחֲלָה נֹעָה וְחֹגֻלָּה וּמִלְכָּה וְסִרְצָה

1 וַתִּקְרְבֵנָה בָּנוֹת צִלְפַּחַד בֶּרֶךְ חִפֵּי בֶרֶךְ גִּלְעָד בֶּרֶךְ מַכִּיר בֶּרֶךְ מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפַּחַת מְנַשֶּׁה בֶּן־יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵיהֶן מַחֲלָה נֹעָה וְחֹגֻלָּה וּמִלְכָּה וְסִרְצָה:

Rashi

למשפחת מנשה בן יוסף. למה נאמר והלא כבר נאמר בן מנשה אלא לומר לך יוסף חבב את הארץ שנאמר (בראשית נ, כה) והעליתם את עצמותי וגו' ובנותיו חבבו את הארץ שנאמר תנה לנו אחוזה. וללמדך שהיו כולם צדיקים שכל מי שמעשיו ומעשה אבותיו סתומים ופרט לך הכתוב באחד מהם ליחסו לשבח הרי זה צדיק בן צדיק. ואם יחסו לגנאי כגון (מ"ב כה, כה) בא ישמעאל בן נתניה בן אלישמע בידוע שכל הנזכרים עמו רשעים היו (ספרי שם): מחלה נעה וגו'. ולהלן הוא אומר (במדבר לו, יא) ותהיינה מחלה תרצה. מגיד שכולן שקולות זו כזו לפיכך שנה את סדרן (ספרי שם):

They stood before Moshe and before Elozor the kohein, and before the princes, and the entire community at the Tent of Meeting entrance, saying:

וְקָמוּ קָדָם מֹשֶׁה וְקָדָם אֱלֶעָזָר כֹּהֵנָא וְקָדָם רִבְרִבָּא וְכָל כְּנִשְׁתָּא בְּתַרְע מִשְׁכַּן זְמָנָא לְמִימָר

2 וַתַּעֲמִדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה וּלִפְנֵי אֱלֶעָזֶר הַכֹּהֵן וּלִפְנֵי הַנְּשִׂאִים וְכָל־הָעֵדָה פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לֵאמֹר:

Rashi

לפני משה ולפני אלעזר. מגיד שלא עמדו לפניו אלא בשנת הארבעים אחר שמת אהרן (שם): לפני משה. ואחר כך לפני אלעזר אפשר אם משה לא ידע אלעזר יודע אלא סרס המקרא ודרשו דברי רבי יאשיה אבא חנן משום רבי אלעזר אומר בבית המדרש היו יושבים ועמדו לפני כולם (ב"ב קט, ב. ספרי שם):

"Our father died in the wilderness, but he was not among the group that banded together against Adonoy, in the company of Korach, but he died because of his own sin without leaving any sons.

אֲבוֹנָא מִית בְּמִדְבָּרָא וְהוּא לֹא הָוָה בְּגוֹ כְּנִשְׁתָּא
דְּאֶזְדָּמְנוּ עַל יֵי בְּכִנְשְׁתָּא דְקָרַח אֲרִי בְּחוּבִיָּה מִית
וּבְנִין לֹא הָווּ לֵיהּ

3 אֲבִינוֹ מִת בְּמִדְבָּר וְהוּא לֹא־הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה
to fix upon
הַנוֹעֲדִים עַל־יְהוָה בְּעֵדַת־קָרַח כִּי־בִכְשָׁאוֹ מִת וּבָנָיִם
לֹא־הָיוּ לוֹ:

Rashi

והוא לא היה וגו'. לפי שהיו באות לומר בחטאו מת נזקקו לומר לא בחטא מתלוננים ולא בעדת קרח שהצו על הקב"ה אלא בחטאו לבדו מת ולא החטיא את אחרים עמו רבי עקיבא אומר מקושש עצים היה ורבי שמעון אומר מן המעפילים היה (ב"ב קיח, ב. ספרי שם. שבת צו, ב. צו, א):

Why should the name of our father be omitted from his family because he did not have a son? Give us a possession [of land] among our father's brothers."

לָמָּא יִתְמַנַּע שְׁמָא דְאֲבוֹנָא מְגוֹ זְרַעִיתִיהּ אֲרִי לִית
לֵיהּ בְּרַהּ הַב לָנָא אַחְסָנָא בְּגוֹ אַחֵי אֲבוֹנָא

4 לָמָּה יִגָּרַע שֵׁם־אֲבִינוֹ מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ
to scrape off
בֶּן תְּנֶה־לָּנוּ אַחִיָּה בְּתוֹךְ אַחֵי אֲבִינוֹ:

Rashi

למה יגרע שם אבינו. אנו במקום בן עומדות ואם אין הנקבות חשובות זרע תתיבם אמנו ליבם (ב"ב קיט, ב):
כי אין לו בן. הא אם היה לו בן לא היו תובעות כלום. מגיד שחכמניות היו:

Moshe brought their case before Adonoy.

וַיִּקְרַב מֹשֶׁה יְת דִּינְהוֹן קָדָם יי

5 וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת־מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי יְהוָה: (ס)
their judgment

Rashi

ויקרב משה את משפטן. נתעלמה הלכה ממנו וכאן נפרע על שנטל עטרה לומר (דברים א, יז) והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי. דבר אחר ראוייה היתה פרשה זו להכתב על ידי משה אלא שזכו בנות צלפחד ונכתבה על ידן (סנהדרין ח, א):

רביעי

Adonoy spoke to Moshe saying:

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וַיֹּאמֶר יי לְמֹשֶׁה לְמִימָר

“Tzelofchad’s daughters speak justly,
give them a hereditary portion of land
among their father’s brothers, and
transfer the inheritance of their father to
them.

7 כֹּן בָּנוֹת צִלְפַּחַד דְּבַרְתָּ נָתַן תִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזַּת נַחֲלָה

בְּתוֹךְ אֶחָי אֲבִיהֶם וְהֵעֲבַרְתָּ אֶת־נַחֲלַת אֲבִיהֶן לָהֶן:

יֵאוֹת בָּנֹת צִלְפַּחַד מִמֶּלֶךְן מִתֵּן תִּתֵּן לָהֶן אֲחֻזַּת
אֲחֻזָּנָא בְּגוֹ אֶחָי אֲבִיהֶן וְתַעֲבֹר יֵת אֲחֻזַּת אֲבִיהֶן לָהֶן

Rashi

כן בנות צלפחד דברת. כתרגומו יאות כך כתובה פרשה זו לפני במרום (ספרי קלד) מגיד שראתה עינן מה שלא ראתה עינו של משה:

כן בנות צלפחד דברת. יפה תבעו. אשרי אדם שהקב"ה מודה לדבריו (שם):

נתן תתן. שני חלקים, חלק אביהן שהיה מיוצאי מצרים וחלקו עם אחיו בנכסי חפר (ב"ב קיח, ב. ספרי שם):

והעברת. לשון העברה (ס"א עברה) הוא במי שאינו מניח בן ליורשו (ב"ב קטז, א). דבר אחר על שם שהבת מעברת נחלה משבט לשבט שבנה ובעלה יורשין אותה. שלא תסוב נחלה לא נצטוה אלא לאותו הדור בלבד (שם קכ, א) וכן והעברתם את נחלתו לבתו. בכולן הוא אומר ונתתם ובבת הוא אומר והעברתם (שם קמז, א):

Speak to Bnei Yisroel and tell them, that
if a man dies and has no son, his
hereditary property shall be transferred
to his daughter.

8 וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ כִּי־יָמוּת וְבֵן אֵין לוֹ

וְהֵעֲבַרְתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְבָתּוֹ:

וְעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּמְלִיל לְמִימָר גִּבֹּר אֲרֵי יָמוּת וּבֵר

לִית לִיה וְתַעֲבֹרֶנּוּ יֵת אֲחֻזַּתְהֶם לְבָרְתִּיהָ

If he has no daughter, you shall give his
hereditary property to his brothers.

9 וְאִם־אֵין לוֹ בֵּת וְנָתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְאֶחָיו:

וְאִם לִית לִיה בְּרָתָא וְתַתְּנוּ יֵת אֲחֻזַּתְהֶם לְאֶחָיו

If he has no brothers, you shall give his hereditary property to his father's brothers.

10 וְאִם־אֵין לוֹ אֲחִים וְנָתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְאָחִי אָבִיו:

וְאִם לֹא יִהְיֶה אָחִין וְתִתְּנוּ יֵת אֶחָסְנִיתָהּ לְאָחִי אָבִיוֹהִי

If his father had no brothers, you shall give his hereditary property to the relative closest to him in his family who will then inherit it. This shall remain a decreed law for Bnei Yisroel, as Adonoy had commanded Moshe."

11 וְאִם־אֵין אֲחִים לְאָבִיו וְנָתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְשֹׁאֲרוֹ הַקָּרֵב

אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וִירֵשׁ אֹתָהּ וְהָיְתָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל

לְחֻקַּת מִשְׁפָּט כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: (ס)

וְאִם לֹא יִהְיֶה אָחִין לְאָבִיוֹהִי וְתִתְּנוּ יֵת אֶחָסְנִיתָהּ לְקָרִיבָהּ

דְּקָרִיב לִיהִי מִזִּרְעִיתָהּ וִירֵשׁ יֵתָהּ וְתִהְיֶה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל

לְגִזְרֵת דִּין כְּמָא דִּי פְקִיד יֵי יֵת מֹשֶׁה

Rashi

לשוארו הקרב אליו ממשפחתו. ואין משפחה קרויה אלא משפחת האב (ספרי שם. ב"ב קט, ב):

Adonoy said to Moshe: "Go up this Avarim Mountain and look at the land that I have given to Bnei Yisroel.

12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲלֶה אֶל־הָר הָעֲבָרִים הַזֶּה

וְרֹא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

וַיֹּאמֶר יֵי לְמֹשֶׁה סֶק לְטוֹרָא דְעֲבָרַי הָדִין וְחֲזִי יֵת

אֲרֻעָא דִּי יְהֻבִּית לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל

Rashi

עלה אל הר העברים. למה נסמכה לכאן כיון שאמר הקב"ה נתן נתן להם אמר אותי צוה המקום להנחיל שמא הותרה הגזירה ואכנס לארץ אמר לו הקב"ה גזרתי במקומה עומדת (במדבר רבה. תנחומא ט) דבר אחר כיון שנכנס משה לנחלת בני גד ובני ראובן שמח ואמר כמדומה שהותר לי נדרי משל למלך שגזר על בנו שלא יכנס לפתח פלטין שלו נכנס לשער והוא אחריו לחצר והוא אחריו לטרקלין והוא אחריו כיון שבא ליכנס לקיטון אמר לו בני מכאן ואילך אתה אסור ליכנס (ספרי שם):

[After] you have seen it, you too will be gathered to your people, just as your brother Aharon was gathered.

13 וְרִאִיתָהּ אֹתָהּ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־עַמֶּיךָ גַּם־אֶתָּה כְּאַשֵּׁר

נֶאֱסַף אֶהְרֹן אָחִיךָ:

וְתִחְזִי יָתֶה וְתִתְכַנֵּשׁ לְעַמֶּיךָ אַף אֶתְּ כָמֹא דִּי אֶתְכַנֵּשׁ

אֶהְרֹן אָחוּךְ

Rashi

כאשר נאסף אהרן אחיך. מכאן שנתאוה משה למיתתו של אהרן (שם קלו). דבר אחר אין אתה טוב ממנו. (דברים לב, נא) על אשר לא קדשתם. הא אם קדשתם אותי עדיין לא הגיע זמנכם להפטר (תנחומא ט. ספרי קלז). בכל מקום שכתב מיתתם כתב סרחונם לפי שנגזרה גזרה על דור המדבר למות במדבר בעון שלא האמינו לכך בקש משה שיכתב סרחונו שלא יאמרו אף הוא מן הממרים היה משל לשתי נשים שלוקות בבית דין אחת קלקלה ואחת אכלה פגי שביעית וכו' אף כאן בכל מקום שהזכיר מיתתן הזכיר סרחונם להודיע שלא היתה בהם אלא זו בלבד (יומא פ. ספרי שם):

Because you disobeyed My words in the wilderness of Tzin, when the community quarreled, [you were] to sanctify Me through the water, before their eyes." Those were the waters of dispute at Kadeish, in the wilderness of Tzin.

14 כְּאַשֵּׁר מְרִיתָם פִּי בְּמִדְבַּר־צִן בְּמִרְיַב־הַעֵדָה ^{quarrel} ^{to be bitter}

לְהַקְדִּישְׁנִי בַּמַּיִם לְעֵינֵיהֶם הֵם מִי־מִרְיַב־קָדֵשׁ

מִדְבַּר־צִן: (פ)

כָּמֹא דְסָרִיבְתוּן עַל מִימְרֵי בְּמִדְבָּרָא דְצִן בְּמִצּוֹת
כְּנִשְׁתָּא לְקִדְשׁוֹתֵי בְּמִיָּא לְעֵינֵיהוֹן אֲנוּן מִי מִצּוֹת רָקֻם
מִדְבָּרָא דְצִן

Rashi

הם מי מריבת קדש. הם לבדם אין בהם עון אחר. דבר אחר הם שהמרו במרה הם היו שהמרו בים סוף הם עצמם שהמרו במדבר צן:

Moshe spoke to Adonoy, saying:

15 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר:

וּמִלִּיל מֹשֶׁה קָדָם יְיָ לֵמַיֵּר

Rashi

וידבר משה אל ה' וגו'. להודיע שבחן של צדיקים שכשנפטרים מן העולם מניחין צרכן ועוסקין בצרכי צבור (ספרי קלח): לאמר. אמר לו השיבני אם אתה ממנה להם פרנס אם לאו (שם):

“Let Adonoy, God of the spirits,
appoint a man over the community,

יִמְנֵי יי אֱלֹהֵא רוּחֵיָא לְכָל בְּשָׂרָא גְבֵר עַל כְּנֻשְׁתָּא

16 יִפְקֹד יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל-בָּשָׂר אִישׁ עַל-הָעֵדָה:

Rashi

יפקד ה'. כיון ששמע משה שאמר לו המקום תן נחלת צלפחד לבנותיו אמר הגיע שעה שאתבע צרכי שיירשו בני את גדולתי. אמר לו הקב"ה לא כך עלתה במחשבה לפני. כדאי הוא יהושע ליטול שכר שמושו שלא מש מתוך האהל. וזהו שאמר שלמה (משלי כז, יח) נוצר תאנה יאכל פריה (במ"ר. תנחומא יא):
אלהי הרוחות. למה נאמר אמר לפניו רבוננו של עולם גלוי וידוע לפניך דעתו של כל אחד ואחד ואינן דומין זה לזה מנה עליהם מנהיג שיהא סובל כל אחד ואחד לפי דעתו (שם י):

who will go forth before them, and who
will come back before them, and who
would lead them out and bring them in,
so that the community of Adonoy shall
not be like sheep that have no
shepherd.”

17 אֲשֶׁר-יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם

וְאֲשֶׁר יָבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֵדֶת יְהוָה כְּצֹאן אֲשֶׁר

אֵין-לָהֶם רֹעֶה:

די יפוק קדמיהון ודי יעול קדמיהון ודי יפקנן ודי
יעלינן ולא תהי פנשתא דיי כענא די לית להו רעי

Rashi

אשר יצא לפניהם. לא כדרך מלכי האומות שיושבים בבתיהם ומשלחין את חיילותיהם למלחמה אלא כמו שעשיתי אני שנלחמתי בסיחון ועוג שנאמר (במדבר כא, לד) אל תירא אותו. וכדרך שעשה יהושע שנאמר (יהושע ה, יג) וילך יהושע אליו ויאמר לו הלנו אתה וגו'. וכן בדוד הוא אומר (ש"א יח, טז) כי הוא יוצא ובא לפניהם. יוצא בראש ונכנס בראש (ספרי קלט):
ואשר יוציאם. בזכותיו:
ואשר יביאם. בזכותיו (שם). דבר אחר שלא תעשה לו כדרך שאתה עושה לי. שאיני מכניסן לארץ (במ"ר כא, טו):

Adonoy said to Moshe: “Take to
yourself Yehoshua son of Nun, a man in
whom there is spirit, and lay your hand
on him.

18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה קַח-לְךָ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן אִישׁ

אֲשֶׁר-רוּחַ בּוֹ וְסִמַּכְתָּ אֶת-יָדְךָ עָלָיו:

to prop

וַאֲמַר יי לְמֹשֶׁה דְּבַר לְךָ יֵת יְהוֹשֻׁעַ בֶּר נון גְּבֵר דִּי רוּחַ
נְבוּאָה בֵּיה וְתַסְמוּךְ יֵת יָדְךָ עָלָוְהִי

Rashi

קח לך. קחנו בדברים אשריך שזכית להנהיג בניו של מקום (ספרי קמא):

לך. את שבדוק לך את זה אתה מכיר (שם קמ):

אשר רוח בו. כאשר שאלת שיוכל להלוך כנגד רוחו של כל אחד ואחד (שם):

וסמכת את ידך עליו. תן לו מתורגמן שידרוש בחיך. שלא יאמרו עליו לא היה לו להרים ראש בימי משה (שם):

Stand him before Elozor the kohein and
before the entire community, and
command him before their eyes.

19 וְהֶעֱמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וּלִפְנֵי כָל־הָעֵדָה

וְצִוִּיתָה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם:

וּתְקִים יְתִיָּה לְקֹדֶם אֶלְעָזָר כֹּהֵנָא וּלְקֹדֶם כָּל כְּנֻשְׁתָּא
וּתְפַקֵּד יְתִיָּה לְעֵינֵיהוֹן

Rashi

וצויתה אתו. על ישראל דע שטרחנין הם סרבנים הם על מנת שתקבל עליך (שם בהעלתך צא):

Bestow some of your radiance on him,
so that the entire community of Bnei
Yisroel will hear.

20 וְנָתַתָּה מִהוֹדְךָ ^{grandeur} עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָל־עֵדֶת בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל:

וּתְתֵן מִזִּיּוֹךְ עֲלוּהֵי בְדִיל דִּי יִקְבְּלוֹן מִנִּיה כָּל כְּנֻשְׁתָּא
דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל

Rashi

ונתתה מהודך עליו. זה קירון עור פנים:

מהודך. ולא כל הודך נמצינו למדין פני משה כחמה פני יהושע כלבנה (ספרי קמ. ב"ב עה, א):

למען ישמעו כל עדת בני ישראל. שיהיו נוהגין בו כבוד ויראה כדרך שנוהגין בך:

He shall stand before Elozor the kohein,
and ask, of him, through the judgment
of the Urim before Adonoy. By his word
they will come out and go in—he, all
Bnei Yisroel with him, and the entire
community.”

וְלִקְדָּם אֶלְעֶזֶר כֹּהֵנָא יָקוּם וַיִּשְׁאַל לִיה בְּדִין אֹרִיָּא
קָדָם יְיָ עַל מִימְרֵיהּ יְהוֹן נִפְקִין וְעַל מִימְרֵא יְהוֹן עֲאֵלִין
הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּיהּ וְכָל כְּנֻשָּׁתָא

Urim
21 וּלְפָנַי אֶלְעֶזֶר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאֹרִיִּים

לְפָנַי יְהוָה עַל-פִּיו יֵצְאוּ וְעַל-פִּיו יָבֹאוּ הוּא

וְכָל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל-הָעֵדָה:

Rashi

ולפני אלעזר הכהן יעמד. הרי שאלתך ששאלת שאין הכבוד הזה זו (ס"א נוטל) מבית אביך שאף יהושע יהא צריך לאלעזר
(במ"ד כא, טו):

ושאל לו. כשיצטרך לצאת למלחמה:

על פיו. של אלעזר:

וכל העדה. סנהדרין (יומא עג. סנהדרין טז, א):

Moshe did as Adonoy commanded
him. He took Yehoshua and presented
him to Elozor the kohein and to the
entire community.

וַעֲבַד מֹשֶׁה כְּמָא דִּי פִקִּיד יְיָ יְתִיהּ וּדְבַר יְתִי הוֹשֵׁעַ
וְאֶקִּימִיהּ קָדָם אֶלְעֶזֶר כֹּהֵנָא וְקָדָם כָּל כְּנֻשָּׁתָא

22 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת-יְהוֹשֻׁעַ

וַיַּעֲמֵדְהוּ לְפָנַי אֶלְעֶזֶר הַכֹּהֵן וּלְפָנַי כָּל-הָעֵדָה:

Rashi

ויקח את יהושע. לקחו בדברים והודיעו מתן שכר פרנסי ישראל לעולם הבא (ספרי קמא):

He laid his hands on him and
commanded him, just as Adonoy had
commanded through Moshe.

וּסְמַךְ יְתִי יְדוּהִי עַל-יְדוּהִי וּפְקָדִיהּ כְּמָא דִּי מַלִּיל יְיָ בִּידָא
דְּמֹשֶׁה

23 וַיִּסְמָךְ אֶת-יָדָיו עָלָיו וַיְצַוְהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה

בְּיַד-מֹשֶׁה: (פ)

Rashi

ויסמך את ידיו. בעין יפה יותר ויותר ממה שנצטווה. שהקב"ה אמר לו וסמכת את ידך והוא עשה בשתי ידיו ועשאו ככלי מלא וגדוש ומלאו חכמתו בעין יפה (שם):
 כאשר דבר ה'. אף לענין ההוד נתן מהודו עליו:

חמישי

במדבר 28

Adonoy spoke to Moshe saying:

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וַיֹּמַר יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמִימָר

"Command Bnei Yisroel and say to them, 'My offering, My food of My fires, a pleasing aroma to Me, you shall be vigilant to offer to Me at its prescribed time'."

2 צוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קִרְבָּנִי לַחֲמִי

לְאִשִּׁי רִיחַ נִיחֻחִי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְמוֹעֲדוֹ:

פִּקֵּיד יְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן יְת קִוְרְבָנִי לַחֲמִי
 סְדוֹר לְקִוְרְבָנִי לְאֶתְקַבְּלָא בְרַעְיָא תִטְרוֹן לְקַרְבָּא קְדָמִי
 בְּזִמְנִיה

Rashi

צו את בני ישראל. מה אמור למעלה יפקוד ה'. אמר לו הקב"ה עד שאתה מצוני על בני צוה את בני עלי. משל לבת מלך שהיתה נפטרת מן העולם והיתה מפקדת לבעלה על בניה וכו' כדאיתא בספרי (קמב):
 קרבני. זה הדם (שם):
 לחמי. אלו אימורין וכן הוא אומר (ויקרא ג, טז) והקטירים הכהן המזבחה לחם אשה:
 לאשי. הנתנין לאשי מזבחי:
 תשמרו. שיהיו כהנים ולוים וישראלים עומדין על גביו מכאן למדו ותקנו מעמדות (ספרי שם. תענית כז, א):
 במועדו. בכל יום הוא מועד התמידים:

Say to them: "This is the fire-offering that you shall offer to Adonoy; yearling lambs without blemish, two each day, as a constant (daily) burnt-offering.

וְתִימַר לָהֶן דִּין קוֹרְבָּנָא דִּי תִקְרְבוּן קָדָם יְיָ אִימְרִין בְּנֵי
שָׁנָא שְׁלָמִין תְּרִין לְיוֹמָא עֲלֵתָא תִּדְיָרָא

3 וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאֵשֶׁה אֲשֶׁר תִּקְרְבוּ לַיהוָה כִּבְשִׁים

בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָּמִיד:

Rashi

ואמרת להם. אזהרה לבית דין (ספרי שם):

שנים ליום. כפשוטו ועיקרו בא ללמד שיהיו נשחטין כנגד היום תמיד של שחר במערב ושל בין הערבים במזרחן של טבעות (שם. יומא סב):

Offer one lamb in the morning and offer the second lamb in the afternoon.

יֵת אִמְרָא קֵד תַּעֲבֵד בְּצַפְרָא וְיֵת אִמְרָא תְּנִינָא תַּעֲבֵד
בֵּין שְׁמֵשִׁיא

4 אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בִּבְקָר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי

תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים:

Rashi

את הכבש אחד. אף על פי שכבר נאמר בפרשת ואתה תצוה (שמות כט, לח) וזה אשר תעשה וגו' היא היתה אזהרה לימי המלואים וכאן צוה לדורות:

And one tenth of an eiphah of fine flour as a meal-offering, mixed with beaten oil measuring one fourth of a hin.

וְחֵד מִן עֲשָׂרָא בְּתֵלַת סָאִין סוּלְתָא לְמִנְחָתָא דְּפִילָא
בְּמִשָּׁח קְתִישָׁא רַבְעוֹת הִינָא

5 וְעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֵלַת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
a hin : קְתִית רַבִּיעֵת
fine flour tenth
pounded

Rashi

סלת למנחה. מנחת נסכים:

[This is] a constant (daily) burnt-offering as offered on Mount Sinai, for a pleasing aroma, a fire-offering to Adonoy.

6 עֹלֹת תָמִיד תַּעֲשֶׂה בְהָר סִינַי לְרִיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לַיהוָה:

עֹלֹת תִּדְרֹא דָאֲתַעֲבִידָא בְּטוֹרָא דְּסִינַי לְאֲתַקְבֵּלָא
בְּרַעְוָא קוֹרְבָנָא קָדָם יי

Rashi

העשיה בהר סיני. כאותן שנעשו בימי המלואים. דבר אחר העשויה בהר סיני הקיש עולת תמיד לעולת הר סיני אותה שנתקרבה לפני מתן תורה שכתוב בה (שמות כד, ו) וישם באגנות מלמד שטעונה כלי (תו"כ צו פי"ח, ח):

Its libation [shall be] one fourth of a hin for the one lamb, in the Holy [Sanctuary], you shall pour an intoxicating libation to Adonoy.

7 וְנִסְכּוֹ רְבִיעִית הֵלִין לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד בִּקְדֹשׁ הַסֹּדֶךְ שֶׁכֶּר לַיהוָה:

וְנִסְכִּיהָ רְבִיעִית הֵינָא לְאִמְרָא חָד בְּקוֹדֶשׁ אֵי תִנְסֹךְ
נִסְכֵּךְ דְּחִמְרָא עֲתִיק קָדָם יי

Rashi

ונסכו. יין:

בקדש הסך. על המזבח יתנסכו (ספרי):

נסך שכר. יין המשכר פרט ליין מגתו (ב"ב צז, א):

Offer the second lamb in the afternoon, with the same meal-offering of the morning together with its libation you shall offer it, a fire-offering of a pleasing aroma to Adonoy.

8 וְאֵת הַכֹּבֶשֶׁת הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבַּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר
וְכִנְסֹכּוֹ תַעֲשֶׂה אֲשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: (פ)

וְאֵת אִמְרָא תִנְיָנָא תַעֲבִיד בֵּין שְׁמַשְׁאֵי כְּמִנְחַת צֶפְרָא
וְכִנְסִיהָ תַעֲבִיד קוֹרְבָנָא דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעְוָא קָדָם יי

Rashi

ריח ניחח. נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני (ספרי קמג):

On the Shabbos day [the offering shall be] two yearling lambs without blemish, and two tenths [of an eiphah] of fine flour as a meal-offering, mixed with [olive] oil, and its libation.

וביֹמָא דְשַׁבְּתָא תָּרִין אֵימָרִין בְּנֵי שָׁנָא שְׁלֵמִין וְתָרִין
עֲשָׂרוֹנִין סוּלְתָא דְּמִנְחָתָא דְּפִילָא בְּמִשַּׁח וְנִסְכָּהּ

This is the burnt-offering on its Shabbos, in addition to the constant (daily) burnt-offering and its libation.

עֹלֹת שַׁבְּתָא דְּתַתְּעֵבִיד בְּשַׁבְּתָא עַל עֹלֹתָא תְּדִירָא
וְנִסְכָּהּ

9 וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כִבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וְשְׁנֵי

a tenth
part

עֲשָׂרוֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ:

10 עֹלֹת שַׁבָּת בְּשַׁבְּתוֹ עַל־עֹלֹת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: (ס)

Rashi

עֹלֹת שַׁבָּת בְּשַׁבְּתוֹ. ולא עולת שבת בשבת אחרת הרי שלא הקריב בשבת זו שומע אני יקריב שתיים לשבת הבאה תלמוד לומר בשבתו מגיד שאם עבר יומו בטל קרבנו (שם קמד):
על עֹלֹת הַתָּמִיד. אלו מוספין לבד אותן שני כבשים של עולת התמיד ומגיד שאין קרבין אלא בין שני התמידין וכן בכל המוספין נאמר על עולת התמיד לתלמוד זה (ספרי שם):

At the beginning of your months you shall bring a burnt-offering to Adonoy, two young bulls, one ram, seven yearling lambs, [all] without blemish.

וּבְרִישֵׁי יְרַחֲכֹן תִּקְרְבוּן עֹלֹתָא קָדָם יי תוֹרִין בְּנֵי תוֹרֵי
תָּרִין וְדָכַר חָד אֵימָרִין בְּנֵי שָׁנָא שִׁבְעָא שְׁלֵמִין

11 וּבְרִאשֵׁי חֳדָשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר

שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כִּבְשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

And three tenths [of an eiphah] of fine flour as a meal-offering mixed with the [olive] oil for each bull, two tenths [of an eiphah] of fine flour as a meal-offering, mixed with the [olive] oil for the one ram,

וּתְלָתָא עֶשְׂרוֹנִין סֹלֶתָא מִנְחָתָא דְּפִילָא בְּמִשַּׁח
לְתוֹרָא חֵד וּתְרִין עֶשְׂרוֹנִין סֹלֶתָא מִנְחָתָא דְּפִילָא
בְּמִשַּׁח לְדִכְרָא חֵד

12 וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לֶפָר

הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְאֵיל

הָאֶחָד:

Rashi

ושלשה עשרונים. כמשפט נסכי פר שכן הן קצובין בפרשת נסכים (לעיל טו, ט"י):

And one tenth [of an eiphah] of fine flour as a meal-offering mixed with the [olive] oil for each lamb. A burnt-offering of pleasing aroma, a fire-offering to Adonoy.

וְעֶשְׂרוֹנָא עֶשְׂרוֹנָא סֹלֶתָא מִנְחָתָא דְּפִילָא בְּמִשַּׁח
לְאֶמְרָא חֵד עֲלֵתָא לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא קוֹרְבָּנָא קָדָם יי

13 וְעֶשְׂרֹן עֶשְׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד

עֲלֵה רִיחַ נִיחָח אִשָּׁה לַיהוָה:

Their libations [shall be], one half of a hin for (a) bull, one third of a hin for the ram, and one fourth of a hin for (the) lamb, of wine. This is the burnt-offering of each [Rosh] Chodesh, at its renewal throughout the months of the year.

וְנִסְכֵּיהוֹן פְּלָגוֹת הֵינָא יְהִי לְתוֹרָא וְתִלְתּוֹת הֵינָא
לְדִכְרָא וְרִבְעוֹת הֵינָא לְאֶמְרָא חֵד עֲלֵתָא דָּא עֲלֵת רִישׁ
יִרְחָא בְּאַתְחֲדוּתֵיהּ כּוֹן לְכָל רִישֵׁי יִרְחֵי שָׁמָּה

14 וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לֶפָר וּשְׁלִישֵׁת הַהִין לְאֵיל

וְרִבְעִית הַהִין לִכְבֹּשׁ יי זֶאת עֲלֵת חֹדֶשׁ בְּחֻדְשׁוֹ

לְחֻדְשֵׁי הַשָּׁנָה:

Rashi

זאת עלת חודש בחדשו. שאם עבר יומו בטל קרבנו ושוב אין לו תשלומין (ספרי קמה):

And [You shall also bring] one he-goat
for a sin offering to Adonoy, in addition
to the constant (daily) burnt-offering it
shall be done, and its libation.

וּשְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלֹת הַתָּמִיד
וּצִפִּיר בֶּר עִזִּין חֵד לְחַטָּאתָא קָדָם יי עַל עֹלֹתָא תְדִירָא
יְתַעֲבֹד וְנִסְכָּיהָ

15 וּשְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלֹת הַתָּמִיד

יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ: (ס)

Rashi

ושעיר עזים וגו'. כל שעירי המוספין באין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו הכל כמו שמפורש במסכת שבועות (ט, א) ונשתנה
שעיר ראש חדש שנאמר בו לה' ללמדך שמכפר על שאין בו ידיעה לא בתחילה ולא בסוף שאין מכיר בחטא אלא הקב"ה
בלבד ושאר השעירין למדין ממנו ומדרשו באגדה (שם. חולין ס) אמר הקב"ה הביאו כפרה עלי על שמעטתי את הירח:
על עלת התמיד יעשה. כל הקרבן הזה:
ונסכו. אין ונסכו מוסב על השעיר שאין נסכים לחטאת:

שישי

In the first month—on the fourteenth
day of the month [bring a] Pesach
[offering] to Adonoy.

וּבִיָּרְחָא קֳדֻמָּאָה בְּאַרְבַּעַת עֶשְׂרָא יוֹמָא לִיָּרְחָא פֶּסַח
קָדָם יי

16 וּבִחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַת עֶשְׂרָא יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח

לַיהוָה:

The fifteenth day of that month is a
festival, matzohs shall be eaten for
seven days.

וּבַחֲמִשָּׁה עֶשְׂרָא יוֹמָא לִיָּרְחָא הָדִין חֲגֵא שִׁבְעָא יוֹמִין
פִּטִּיר יִתְאַכֵּל

17 וּבַחֲמִשָּׁה עֶשְׂרָא יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חֲגֵא שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת

יֵאָכֵל:

The first day shall be a sacred holiday,
any work of consequence you must not
do.

בְּיוֹם אֶתְמַלְאָה מִזֶּרַע קִדִּישׁ כָּל עֲבִידַת פּוֹלְחֵן לֹא
תַעֲבֹדוּן

scripture
18 בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן מִקְרָא קָדֹשׁ כָּל־מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא
תַעֲשׂוּ:

Rashi

כל מלאכת עבודה. אפילו מלאכה הצריכה לכם. כגון דבר האבד המותרת בחולו של מועד אסורה ביום טוב:

You shall bring a burnt fire-offering to
Adonoy [consisting of] two young bulls,
one ram, and seven yearling sheep.
They shall [all] be without blemish.

וְתִקְרְבוּן קֹרְבָנָא עֲלֵתָא קָדִים יְיָ תֹרִין בְּנֵי תֹרִי תִרִין
וְדָכֵר חֵד וְשִׁבְעָא אִמְרִין בְּנֵי שְׁנָא שְׁלָמִין יִהְיוּ לְכֶם

19 וְהִקְרַבְתֶּם אֹשֶׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם
וְאֵיל אֶחָד וְשִׁבְעָה כִבְשִׂים בְּנֵי שְׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

Rashi

פרים. כנגד אברהם שנאמר (בראשית יח, ו) ואל הבקר רץ אברהם:
אילים. כנגד אילו של יצחק:

כבשים. כנגד יעקב (בראשית ל, מ) והכשבים הפריד יעקב. ביסודו של רבי משה הדרשן ראיתי זאת:

Their meal-offering shall be fine flour
mixed with [olive] oil, three tenths [of
an eiphah] for each bull, two tenths [of
an eiphah] for the ram,

וּמִנְחָתָהוֹן סִילְתָּא דְּפִילָא בְּמִשַׁח תִּלְתָּא עֲשָׂרוֹנִין
לְתֹרָא וְתִרִין עֲשָׂרוֹנִין לְדָכֵרָא תַעֲבֹדוּן

and one tenth [of an eiphah] for each of
the seven sheep.

עֲשָׂרוֹנָא עֲשָׂרוֹנָא תַעֲבִיד לְאִמְרָא חֵד כֹּן לְשִׁבְעָא
אִמְרִין

to overflow fine flour
20 וּמִנְחָתָם סִלְתָּ בָּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן שְׁלִשָּׁה
a tenth
part
עֲשָׂרוֹנִים לְפָר וּשְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים לְאֵיל תַעֲשׂוּ:

21 עֲשָׂרוֹן עֲשָׂרוֹן תַעֲשֶׂה לְכִבְשֵׁי הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׂים:

[You should also bring] one he-goat as a sin-offering, to make atonement for you,

22 וְשַׁעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם:

וּצְפִירָא דְחַטָּאתָא חָד לְכַפְּרָא עֲלִיכוֹן

in addition to the morning burnt-offering which is offered as a constant (daily) burnt-offering, you shall make these.

23 מִלְּבֶלַעַל עֹלֶת הַבֶּקָר אֲשֶׁר לְעֹלֶת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ

אֶת־אֵלֶּה:

בְּרִמְעֻלַת צִפְרָא דְהִיא עֹלֶת תְּדִירָא תַעֲבִדוֹן יְתֵאֲלִין

Like these, you shall make daily for seven days, food as a fire-offering of a pleasing aroma to Adonoy, (it shall be offered) in addition to the constant (daily) burnt-offering and its libation.

24 כָּאֵלֶּה תַעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשָּׁה רִיח־נִיחָח

לַיהוָה עַל־עוֹלֹת הַתָּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

כָּאֵלִין תַעֲבִדוֹן לַיּוֹמָא שִׁבְעָא יוֹמִין לֶחֶם קוֹרְבָן
דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעְיוֹא קָדָם יְיָ עַל עֹלֹתָא תְדִירָא יִתְעַבִּיד
וְנִסְכֵּיהָ

Rashi

כאלה תעשו ליום. שלא יהיו פוחתין והולכין כפרי החג (ספרי קמז):

The seventh day shall be a sacred holiday to you, when you shall not do any work of consequence.

25 וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְקַרְא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלָאכָת

עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: (ס)

וּבַיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה מְעָרַע קֹדִישׁ יְהִי לָכוֹן כָּל עֵיבִידַת
פוֹלְחָן לֹא תַעֲבִדוֹן

On the day of the first fruits when you bring a new meal-offering to Adonoy on your Festival of Weeks, there shall be a sacred holiday to you when you shall not do any work of consequence.

וביוםא דבכוריא בקרוביכון מנחתא חדתא קדם יי
בעצרתיוכון מערע קדיש יהי לכון כל עבדת פולחן
לא תעבדון

26 וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה

week
בשבועתיכם מקרא-קדש יהיה לכם כל-מלאכת עבודה

לא תעשו:

Rashi

וביום הבכורים. חג השבועות קרוי בכורי קציר חטים על שם שתי הלחם שהם ראשונים למנחת חטים הבאה מן החדש
(מנחות פד, ב):

You shall make a burnt-offering of a pleasing aroma to Adonoy [consisting of] two young bulls, one ram, [and] seven yearling lambs.

ותקרבון עלתא לאתקבלא ברעוא קדם יי תורין בני
תורי תרין ודכר חד שבועא אימרין בני שנה

27 והקרבתם עולה לריח ניחח ליהוה פרים בני-בקר

שנים איל אחד שבעה כבשים בני שנה:

Their meal-offering [shall be] fine flour mixed with [olive] oil, three tenths [of an eiphah] for each bull, two tenths [of an eiphah] for the one ram,

ומנחתהון סלתא דפילא במשח תלתא עשרונין
לתורא חד תרין עשרונין לדכרא חד

28 ומנחתם סלת בלילה בשמן שלשה עשרנים לפר

האחד שני עשרנים לאיל האחד:

and one tenth [of an eiphah] for each of the seven lambs.

עשרונא עשרונא לאמרא חד לשבעא אימרין

29 עשרון עשרון לפכש האחד לשבעת הכבשים:

[You should also bring] one he-goat to make atonement for you,

30 שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם:

צִפִּיר בַּר עִזִּין חֵד לְכַפֵּרָא עֲלֵיכוֹן

in addition to bringing the constant (daily) burnt-offering and its meal-offering. [The sacrifices] shall be without blemish—and their libations.

31 מִלֵּבֶד עֹלֹת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ תַעֲשׂוּ תְּמִימִם יְהִי־לָכֶם

וְנִסְכֵיהֶם: (פ)

בַּר מַעֲלֹת תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ תַעֲבֹדוּן שְׁלָמִין יְהוֹן לְכוֹן
וְנִסְכֵיהוֹן

Rashi

תמימים יהיו לכם ונסכיהם. אף הנסכים יהיו תמימים. למדו רבותינו (מנחות פז, א) מכאן שהיין שהעלה קמחין פסול לנסכים:

במדבר 29

The first day of the seventh month shall be a sacred holiday to you when you shall not do any work of consequence. It shall be a day of sounding the ram's horn.

1 וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם

כָּל־מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם:

וּבִירְחָא שְׁבִיעָאָה בְּחֵד לִירְחָא מְעָרַע קֹדִישׁ יְהִי לְכוֹן
כָּל עֲבִידַת פּוֹלְחֵן לֹא תַעֲבֹדוּן יוֹם יִבְבָּא יְהִי לְכוֹן

You shall bring a burnt-offering of a pleasing aroma to Adonoy, [consisting of] one young bull, one ram, and seven yearling lambs, [all] without blemish.

2 וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרִיחַ נִיחַח לַיהוָה פֶּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אֵיל

אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

וְתַעֲבֹדוּן עֹלָתָא לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא קָדָם יי תוֹר בַּר
תוֹרִי חֵד דְּכַר חֵד אִימְרִין בְּנֵי שָׁנָא שִׁבְעָא שְׁלָמִין

Their meal-offering [shall be] fine flour mixed with [olive] oil, three tenths [of an eiphah] for the bull, two tenths [of an eiphah] for the one ram,

וּמִנְחָתָהוֹן סוּלְתָא דְפִילָא בְּמִשַׁח תִּלְתָּא עֶשְׂרוֹנִין
לְתוֹרָא תְּרִין עֶשְׂרוֹנִין לְדִכְרָא

and one tenth [of an eiphah] for each of the seven lambs.

וְעֶשְׂרוֹנָא חֵד לְאִמְרָא חֵד לְשִׁבְעָא אִמְרִין

[You should also bring] one he-goat as a sin-offering to make atonement for you.

וְצִפִּיר בֶּר עֶזֶן חֵד לְחֻטְאָתָא לְכַפֵּרָא עָלֵיכֻן

Aside from the [Rosh] Chodesh burnt-offering and its meal-offering, and the constant (daily) burnt-offering and its required meal-offering and libations, for a pleasing aroma, a fire-offering to Adonoy.

בֶּר מַעֲלֹת יִרְחָא וּמִנְחָתָהּ וְעֹלֹת תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ

וְנִסְכֵּיהוֹן כְּדָחֳזִי לְהוֹן לְאִתְקַבְּלָא בְּרַעְיוֹא קוֹרְבָּנָא קָדָם

יִי

3 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בָּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלִשָּׁה עֶשְׂרֹנִים לְפָר שְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים לְאֵיל:

4 וְעֶשְׂרוֹן אֶחָד לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכֶּבֶשִׁים:

5 וְשִׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם:

6 מִלִּבְדָּ עֹלֹת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלֹת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ

וְנִסְכֵּיהֶם כַּמִּשְׁפָּט לְרִיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לַיהוָה: (ס)

Rashi

מלבד עלת החדש. מוספי ראש חדש שהוא ביום ראש השנה:

On the tenth day of this seventh month
there shall be a sacred holiday to you,
when you shall fast and not do any
work.

ובַעֲשׂוֹרָא לִירְחָא שְׁבִיעָאָה הַדִּין מְעַרְע קַדִּישׁ יְהִי לְכוּן
וּתְעֻנּוּן יִת נַפְשִׁיתִיכוֹן כָּל עֲבִידָתָא לָא תַעֲבִדוּן

You shall bring a burnt-offering
Adonoy, for a pleasing aroma,
[consisting of] one young bull, one ram,
and seven yearling lambs. They shall
[all] be without blemish.

וּתְקַרְבוּן עֲלֵתָא קָדָם יי לְאַתְקַבְּלָא בְרַעְוָא תוֹר בֶּר
תוֹרֵי חַד דְּכַר חַד אִמְרִין בְּנֵי שָׁנָא שְׁבַעָא שְׁלֵמִין יְהוֹן
לְכוּן

Their meal-offering [shall be] fine flour
mixed with [olive] oil, three tenths [of
an eiphah] for the bull, two tenths [of
an eiphah] for the one ram,

וּמִנְחָתָהוֹן סְלֵתָא דְפִילָא בְּמִשְׁחָ תִּלְתָּא עֲשָׂרוֹנִין
לְתוֹרָא תְּרִין עֲשָׂרוֹנִין לְדְכָרָא חַד

and one tenth [of an eiphah] for each of
the seven lambs.

עֲשָׂרוֹנָא עֲשָׂרוֹנָא לְאִמְרָא חַד לְשַׁבְּעָא אִמְרִין

7 וּבַעֲשׂוֹרָא^{decade} לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מְקַרְא-קֹדֶשׁ יִהְיֶה
לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת-נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל-מְלָאכָה לָא תַעֲשׂוּ:

8 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה רֵיחַ נִיחָח פֶּר בֶּן-בָּקָר אֶחָד
אֵיל אֶחָד כִּבְשִׂים בְּנֵי-שָׁנָה שְׁבַעָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

9 וּמִנְחָתָם סֵלֶת בָּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלִשָּׁה עֲשָׂרוֹנִים לְפָר שְׁנֵי
עֲשָׂרוֹנִים לְאֵיל הָאֶחָד:

10 עֲשָׂרוֹן עֲשָׂרוֹן לַכֶּבֶשׁ הָאֶחָד לְשַׁבְּעַת הַכִּבְשִׂים:

[You shall also bring] one he-goat as a sin-offering, aside from the atonement sin-offering, and the constant (daily) burnt-offering and its meal-offering, and their libations.

11 שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֹטֵאת מִלֵּבד חֹטֵאת הַכִּפָּרִים וְעֹלֹת

הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֶּיהֶם: (פ)

צִפִּיר בֶּר עִזִּין חֶד חֹטֵאתָא בֶּר מִחֹטֵאתָא דְכַפּוּרִיא
וְעֹלֹת תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֶּיהוּן

Rashi

מלבד חטאת הכפרים. שעיר הנעשה בפנים האמור באחרי מות (ויקרא טז, ט) שגם הוא חטאת:

ועלת התמיד. ומלבד עולת התמיד תעשו עולות הללו:

ונסכיהם. מוסב על המוספין הכתובים ועל תעשו והוא לשון ציווי מלבד עולת התמיד ומנחתה תעשו את אלה ונסכיהם. וכן כל ונסכיהם האמורים בכל המועדות חוץ משל קרבנות החג שכל ונסכה ונסכיהם ונסכיה שבהם מוסבים על התמיד ואינן לשון ציווי. שהרי נסכיהם של מוספין כתובין לעצמן בכל יום ויום:

שביעי

The fifteenth day of the seventh month shall be a sacred holiday to you, when you shall not do any work of consequence. You shall celebrate a festival to Adonoy

scripture

12 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ

properly

יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וַחֲגֻתָם חָג

לַיהוָה שְׂבַעַת יָמִים:

וּבַחֲמִשָּׁת עֶשְׂרָא יוֹמָא לִירְחָא שְׁבִיעָאָה מְעָרַע קֹדִישׁ
יְהִי לָכוֹן כָּל עֲבִידַת פּוֹלְחֵן לֹא תַעֲבֹדוּן וַתַּחֲגִּוּן חָגָא
קֹדֶם יְיָ שְׁבַעַת יוֹמִין

You shall bring a burnt-offering, a fire-offering for a pleasing aroma to Adonoy, [consisting of] thirteen young bulls, two rams, and fourteen yearling lambs. They shall [all] be without blemish.

וּתְקַרְבוּן עֹלֹתָ קֹרְבָן דְּמִתְקַבֵּל בְּרִעּוֹא קֹדֶם יְיָ תֹרִין
בְּנֵי תֹרֵי תִלַּת עֶשֶׂר דְּכָרִין תְּרִין אִמָּרִין בְּנֵי שָׁנָא
אַרְבָּעָא עֶשֶׂר שְׁלֹמִין יְהוֹן

Their meal-offering [shall be] fine flour mixed with [olive] oil, three tenths [of an eiphah] for the bull for each of the thirteen bulls, two tenths [of an eiphah] for the ram for each of the two rams,

וּמִנְחָתָהוֹן סוּלְתָא דְּפִילָא בְּמִשַׁח תִּלְתָּא עֶשְׂרֹנִין
לְתֹרָא חֵד לְחִלַּת עֶשֶׂר תֹּרִין תְּרִין עֶשְׂרֹנִין לְדְכָרָא
חֵד לְתֹרִין דְּכָרִין

and one tenth [of an eiphah] for the lamb for each of the fourteen lambs.

וְעֶשְׂרֹנָא עֶשְׂרֹנָא לְאִמָּרָא חֵד לְאַרְבָּעָא עֶשֶׂר אִמָּרִין

[You shall also bring] one he-goat as a sin-offering, in addition to [bringing] the constant (daily) burnt-offering with its meal-offering and libation.

וּצִפִּיר בֶּר עֶזֶן חֵד חֲטָאָתָא בֶּר מַעֲלַת תְּדִירָא מִנְחָתָה
וְנִסְכָּהּ

13 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשָּׁה רִיחַ נִיחָח לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי-בָקָר

שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר אֵילִם שְׁנָיִם כִּבְשִׁים בְּנֵי-שָׁנָה אַרְבָּעָה

עֶשֶׂר תְּמִימִם יְהִיוּ:

14 וּמִנְחָתָם סֹלֶת ^{fine flour} בָּלוּלָה ^{to overflow} בַּשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה

עֶשְׂרֹנִים ^{a tenth part} לְפָר הָאֶחָד לְשְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר פָּרִים שְׁנֵי

עֶשְׂרֹנִים לְאֵיל הָאֶחָד לְשְׁנֵי הָאֵילִם:

15 וְעֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן לִכְבֶּשׂ הָאֶחָד לְאַרְבָּעָה עֶשֶׂר כִּבְשִׁים:

16 וְשִׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאָת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָה

וְנִסְכָּהּ: (ס)

On the second day [you shall bring]
twelve young bulls, two rams, and
fourteen yearling lambs, [all] without
blemish,

וביום תנינא תורין בני תורי תרי עשר דכרין תירין
אימרין בני שנה ארבעא עשר שלמין

together with their meal-offerings and
their libations for the bulls, rams, and
the lambs, of the required number.

ומנחתהון ונספיהון לתורין לדכרין ולאמרין במנניהון
כדחזי

17 וביום השני פרים בני־בקר שנים עשר אילים שנים

כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימים:

18 ומנחתם ונספיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם

כמשפט:

Rashi

ומנחתם ונסכיהם לפרים. פרי החג ע' הם. כנגד ע' אומות עובדי גילולים שמתמעטים והולכים סימן כליה הם ובימי המקדש
היו מגינין עליהם מן היסורין (סוכה נה, ב):

ולכבשים. כנגד ישראל שנקראו (ירמיה נ, יז) שה פזורה והם קבועים ומנינם תשעים ושמונה לכלות מהם תשעים ושמונה
קללות שבמשנה תורה (מדרש אגדה). בשני נאמר ונסכיהם על שני תמידי היום ולא שינה הלשון אלא לדרוש כמו שאמר
רבותינו זכרונם לברכה בשני ונסכיהם בשני ונסכיה בשביעי כמשפטם מ"ם יו"ד מ"ם הרי כאן מים רמז לנסוך המים מן
התורה בחג (תענית ב, ב):

[You shall also bring] one he-goat as a
sin-offering, in addition to [bringing]
the constant (daily) burnt-offering with
its meal-offering and their libations.

וצפיר בר עזין חד חטאתא בר מעלת תדירא
ומנחתה ונספיהון

19 וישעיר־עזים אחד חטאת מלבד עלת התמיד ומנחתה

ונספיהם: (ס)

On the third day [you shall bring]
eleven young bulls, two rams, and
fourteen yearling lambs, [all] without
blemish,

וביוםא תליתאה תורין חד עשר דכרין תרין אימרין
בני שנה ארבעא עשר שלמין

together with their meal-offerings and
libations for the bulls, rams, and lambs,
of the required number.

ומנחתהון ונספיהון לתורין לדכרין ולאמרין במנניהון
כדחזי

[You shall also bring] one he-goat as a
sin-offering, in addition to [bringing]
the constant (daily) burnt-offering with
its meal-offering and libation.

וצפירא דחטאתא חד בר מעלת תדירא ומנחתה
ונספה

On the fourth day [you shall bring] ten
young bulls, two rams, and fourteen
yearling lambs, [all] without blemish,

וביוםא רביעאה תורין עשרא דכרין תרין אימרין בני
שנה ארבעא עשר שלמין

together with their meal-offerings and
libations for the bulls, rams, and lambs,
of the required number.

מנחתהון ונספיהון לתורין לדכרין ולאמרין במנניהון
כדחזי

eleven or
eleventh

20 וביום השלישי פרים עשתי עשר אילים שנים

כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימם:

21 ומנחתם ונספיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם

כמשפט:

22 ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה

ונספה: (ס)

23 וביום הרביעי פרים עשרה אילים שנים כבשים

בני־שנה ארבעה עשר תמימם:

24 מנחתם ונספיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם

כמשפט:

[You shall also bring] one he-goat as a sin-offering, in addition to [bringing] the constant (daily) burnt-offering with its meal-offering and libation.

וּצְפִיר בֶּרַעֲזִין חֵד חֲטָאתָא בֶּרַעֲזִילַת תְּדִירָא מִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ

On the fifth day [you shall bring] nine young bulls, two rams, and fourteen yearling lambs, [all] without blemish,

וּבִיּוֹמָא חֲמִישָׁאָה תּוֹרִין תְּשַׁע דְּכָרִין תְּרִין אִמְרִין בְּנֵי
שָׁנָא אַרְבַּעָא עֶשֶׂר שְׁלָמִין

together with their meal-offerings and libations for the bulls, rams, and lambs, of the required number.

וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּיהּ לְתוֹרִין לְדְכָרִין וּלְאִמְרִין בְּמִנְיָהּ
כְּדָחִי

[You shall also bring] one he-goat as a sin-offering, in addition to [bringing] the constant (daily) burnt-offering with its meal-offering and libation.

וּצְפִירָא דְחֲטָאתָא חֵד בֶּרַעֲזִילַת תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ

On the sixth day [you shall bring] eight young bulls, two rams, and fourteen yearling lambs, [all] without blemish,

וּבִיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה תּוֹרִין תְּמַנָּא דְכָרִין תְּרִין אִמְרִין בְּנֵי
שָׁנָא אַרְבַּעָא עֶשֶׂר שְׁלָמִין

25 וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאת מִלְּבַד עֹלֶת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ: (ס)

26 ^{fifth} וּבִיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תְּשַׁעָּה אֵילִם שְׁנַיִם כִּבְשִׁים
בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבַּעָה עֶשֶׂר תְּמִימִם:

27 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים לְאֵילִם וּלְכִבְשִׁים בְּמִסְפָּרָם
כַּמִּשְׁפָּט:

28 וּשְׂעִיר חֲטָאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלֶת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ: (ס)

29 ^{sixth} וּבִיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנֶה אֵילִם שְׁנַיִם כִּבְשִׁים
בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבַּעָה עֶשֶׂר תְּמִימִם:

together with their meal-offerings and libations for the bulls, rams, and lambs. of the required number.

וּמִנְחָתָהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרִין לְדָכְרִין וְלֵאִימָרִין בְּמִנְיָנֵיהוֹן
כְּדָחֲזִי

[You shall also bring] one he-goat as a sin-offering, in addition to [bringing] the constant (daily) burnt-offering with its meal-offering and libations.

וּצְפִירָא דְחֻטְאָתָא חֶד בַּר מַעֲלַת תְּדִירָא מִנְחָתָה
וְנִסְכָּהּ

On the seventh day [you shall bring] seven young bulls, two rams, and fourteen yearling lambs, [all] without blemish,

וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תּוֹרִין שְׁבַע דְכָרִין תְּרִין אִימָרִין בְּנֵי
שָׁנָא אַרְבַּעָא עֶשֶׂר שְׁלָמִין

together with their meal-offerings and libations for the bulls, rams, and lambs. of their required number.

וּמִנְחָתָהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרִין לְדָכְרִין וְלֵאִימָרִין בְּמִנְיָנֵיהוֹן
כְּדָחֲזִי לְהוֹן

[You shall also bring] one he-goat as a sin-offering, in addition to [bringing] the constant (daily) burnt-offering with its meal-offering and libation.

וּצְפִירָא דְחֻטְאָתָא חֶד בַּר מַעֲלַת תְּדִירָא מִנְחָתָה
וְנִסְכָּהּ

30 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים לְאֵילָם וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם
כְּמִשְׁפָּט:

31 וְשֹׁעִיר חֻטְאָת אֶחָד מִלֵּבֵל עֹלֹת הַתָּמִיד מִנְחָתָה
וְנִסְכָּהּ: (פ)

32 וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי פָרִים שְׁבַעָה אֵילָם שְׁנַיִם כְּבָשִׁים
בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבַּעָה עֶשֶׂר תְּמִימִם:

33 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים לְאֵילָם וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם
כְּמִשְׁפָּטָם:

34 וְשֹׁעִיר חֻטְאָת אֶחָד מִלֵּבֵל עֹלֹת הַתָּמִיד מִנְחָתָה
וְנִסְכָּהּ: (פ)

On the eighth day shall be a [day of]
restraint for you, when you shall not do
any work of consequence.

35 בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלָאכָתָם
an assembly

עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

בְּיוֹמָא תְּמִינָאָה כְּנִישִׁין תִּהְיָ לָכוֹן כָּל עֲבִידַת פּוֹלְחֵן
לֹא תַעֲבֹדוּן

Rashi

עצרת תהיה לכם. עצורים בעשיית מלאכה (חגיגה יח, א). דבר אחר עצרת עצרו מלצאת. מלמד שטעון לינה (ספרי קנא).
ומדרשו באגדה (סוכה שם) לפי שכל ימות הרגל הקריבו כנגד ע' אומות וכשבאין ללכת אמר להם המקום בבקשה מכם עשו
לי סעודה קטנה כדי שאהנה מכם:

You shall bring a burnt-offering, a fire-
offering for a pleasing aroma to
Adonoy, [consisting of] one young bull,
one ram, and seven yearling lambs, [all]
without blemish;

36 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשָּׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פֶּר אֶחָד אֵיל

אֶחָד כֹּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

וּתְקַרְבּוּן עֹלָתָא קוֹרְבָן דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעְיוֹא קָדָם יי תֹור
חַד דְּכָר חַד אִמְרִין בְּנֵי שָׁנָא שִׁבְעָא שְׁלֵמִין

Rashi

פר אחד איל אחד. איל (אלו) כנגד ישראל התעכבו לי מעט עוד. ולשון חבה הוא זה כבנים הנפטרים מאביהם והוא אומר
להם קשה עלי פרידתכם עכבו עוד יום אחד. משל למלך שעשה סעודה וכו' כדאיתא במסכת סוכה (שם) ובמדרש רבי
תנחומא (יז) למדה תורה דרך ארץ שמי שיש לו אכסנאי יום ראשון מאכילו פטומות למחר מאכילו דגים למחר מאכילו בשר
בהמה למחר מאכילו קטניות למחר מאכילו ירק פוחת והולך כפרי החג:

[together with] their meal-offerings and
libations for the bull, ram, and lambs. of
the required number.

37 מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לֶפָר לְאֵיל וּלְכֹבְשִׁים בְּמִסְפָּרָם

כְּמִשְׁפָּט:

מִנְחָתָהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרָא לְדַכְרָא וּלְאִמְרִין בְּמִנְיָהוֹן
כְּדַחְזִי

And one he-goat as a sin-offering, in addition to [bringing] the constant (daily) burnt-offering with its meal-offering and libation.

וּצְפִירָא דְחֻטְאָתָא קֹדֶם בַּר מַעֲלֹת תִּדְרֶא וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ

These you shall make to Adonoy on your festivals, aside from your vows and dedications, burnt-offerings and meal-offerings, and libations and peace-offerings."

אֵלֶּיךָ תַעֲבֹדוּן קֹדֶם יְיָ בְּמוֹעֲדֵיכֶם בַּר מִנְדְּרֵיכֶם
וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵיכֶם וּלְשִׁלְמֵיכֶם
קֹדֶשׁ יִשְׁכֹּן

38 וַיִּשְׁעִיר חֻטְאָת אֶחָד מִלְּבָד עֹלֹת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ:

39 אֱלֹהִים תַעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנְדְּרֵיכֶם
וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵיכֶם
וּלְשִׁלְמֵיכֶם:

Rashi

אלה תעשו לה' במועדיכם. דבר הקצוב לחובה:

לבד מנדריכם. אם באתם לידור קרבנות ברגל מצוה היא בידכם או נדרים או נדבות שנדרתם כל השנה תקריבם ברגל שמה יקשה לו לחזור ולעלות לירושלים ולהקריב נדריו ונמצא עובר בבל תאחר (ספרי קנב):

במדבר 30

Moshe spoke to Bnei Yisroel all that Adonoy had commanded him.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל דִּי פִקֵּד יְיָ יְתַּ מֹּשֶׁה

1 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה

אֶת־מֹשֶׁה: (פ)

Rashi

ויאמר משה אל בני ישראל. להפסיק הענין דברי רבי ישמעאל לפי שעד כאן דבריו של מקום ופרשת נדרים מתחלת בדבורו של משה הוצרך להפסיק תחלה ולומר שחזר משה ואמר פרשה זו לישראל שאם לא כן יש במשמע שלא אמר להם זו אלא בפרשת נדרים התחיל דבריו (שם):

I Kings 18:46-19:21

הפטרה — מלכים א

הפטרה

מלכים א 18

And the hand [the spirit] of Adonoy was with Eliyahu, and he girded his loins and ran before Achov arrived in Yizreil.

46 וַיְדִי־הוּהָהּ הָיְתָה אֶל־אֱלֹהֵיוּ וַיִּשְׁנֶם ^{to compress} מִתְּנִיו וַיֵּרֶץ לִפְנֵי אַחָאָב עַד־בְּאֶכָה יִזְרְעֵאלָהּ:

מלכים א 19

Achov told Ezevel all that Eliyahu had done, and all about his killing all the prophets by the sword.

1 וַיַּגֵּד אַחָאָב לְאִיזָבֵל אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהֵיוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הָרַג אֶת־כָּל־הַנְּבִיאִים בַּחֶרֶב:

And Ezevel sent a messenger to Eliyahu saying, "So may the gods do, and may they do even more, for by this time tomorrow I will make your soul like the soul of one of them."

2 וַתִּשְׁלַח אִיזָבֵל מַלְאָךְ אֶל־אֱלֹהֵיוּ לֵאמֹר כֹּה־יַעֲשֶׂוּן אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסְפוּן כִּי־כַעַת מָחָר אָשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ כְּנַפֵּשׁ אֶחָד מֵהֶם:

And he realized and got up and went to [save] his life. He came to Beer Sheva which belonged to Yehudah, and left his servant there.

3 וַיֵּרָא וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־נַפְשׁוֹ וַיָּבֵא בְּאֵר שֶׁבַע ^{Beer-Sheba} אֲשֶׁר לַיהוּדָה וַיַּנֵּחַ אֶת־נַעֲרוֹ שָׁם:

And he traveled into the desert, [which was] a one day journey. He arrived and sat under a single juniper tree, and asked for his soul, that it die, and he said, "It is enough, now Adonoy, take my soul, for I am no better than my fathers."

He lay down and slept under the one juniper, and behold an angel touched him, and said to him, "Get up and eat."

He looked, and there near his head was a cake baked on hot coals and a jar of water. He ate and drank, and lay down again.

And the angel of Adonoy returned, and touched him and said, "Get up and eat, because it is a long journey for you."

So he got up and he ate and drank; and he traveled with the strength of that meal forty days and forty nights, until [he came to] the Mountain of God, Chorev.

He came there, to the cave, and he rested there; and behold, the word of Adonoy [came] to him; and said to him, "What are you doing here, Eliyahu?"

4 וְהוּא־הֵלֵךְ בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ יוֹם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב תַּחַת

the
Spanish
broom

רְתֵם אחת [אֶחָד] וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר

יְרֵב עֲתָה יְהוָה קַח נַפְשִׁי כִּי־לֹא־טוֹב אֲנִכִּי מֵאֲבֹתַי:

5 וַיִּשְׁכַּב וַיִּישָׁן תַּחַת רְתֵם אֶחָד וְהִנֵּה־זֶה מִלֶּאֱלֹהִים נֹגַע

properly

בּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קוּם אֲכֹל:

6 וַיִּבֹט וְהִנֵּה מִרְאשָׁתוֹ עֵגֶת וַיִּבֹט וְהִנֵּה מִרְאשָׁתוֹ עֵגֶת וַיִּבֹט וְהִנֵּה מִרְאשָׁתוֹ עֵגֶת

a red-hot
stone

jar

cake

properly

מִיָּם וַיֹּאכַל וַיִּשָּׂא וַיֵּשֶׁב וַיִּשְׁכַּב:

7 וַיֵּשֶׁב מִלֶּאֱלֹהִים יְהוָה | שְׁנִית וַיַּעַבְדּוּ וַיֹּאמֶר קוּם אֲכֹל כִּי

רַב מִמֶּךָ הַדֶּרֶךְ:

8 וַיָּקֻם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתֶּה וַיֵּלֶךְ בִּכְחַח | הָאֲכִילָה הָהִיא

eating

אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה עַד הָר הָאֱלֹהִים חֲרִיב:

9 וַיָּבֹא־שָׁם אֶל־הַמַּעְרָה וַיֵּלֶן שָׁם וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו

וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לָּךְ פֹּה אֵלֶיָּהוּ:

And he said, "I have acted jealously for Adonoy, God of Hosts, for the Bnei Yisroel have abandoned Your covenant. They have demolished Your Altars, and killed Your prophets by the sword; and I alone have remained, and they seek my soul to take it."

And He said, "Go out and stand on the mountain before Adonoy." And behold, Adonoy was passing, and a great and mighty wind splitting mountains and shattering rocks, before Adonoy, but Adonoy was not in the wind. And after the wind, there was an earthquake, but Adonoy was not in the earthquake.

After the earthquake, there was fire, but Adonoy was not in the fire, and after the fire there was a calm, quiet sound.

When Eliyahu heard he wrapped his face with his cloak, and he went out, and stood at the entrance to the cave; and behold a voice came to him and said, "What are you doing here, Eliyahu?"

10 וַיֹּאמֶר קָנָא ^{to be zealous} קָנָאתִי לַיהוָה | אֱלֹהֵי צְבָאוֹת
 כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֶיךָ הָרָסוּ
 וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בַחֶרֶב וְאֹתָר אֲנִי לְבָדִי וַיִּבְקְשׁוּ
 אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ:

11 וַיֹּאמֶר צֵא וְעַמַּדְתָּ בְּהָרֹ לִפְנֵי יְהוָה וְהִנֵּה יְהוָה עֹבֵר
 וְרוּחַ גְּדוֹלָה וְחֹזֶק ^{to break off or crunch} מִפָּרֶקֶת הָרִים וּמִשִּׁבְרֵ סֻלְעִים
 לִפְנֵי יְהוָה לֹא בְרוּחַ יְהוָה וְאַחַר הָרוּחַ רָעַשׁ לֹא
 בְּרָעַשׁ יְהוָה:

12 וְאַחַר הָרָעַשׁ אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ יְהוָה וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל
 דְּמָמָה ^{crushed} דְּקָה ^{silence} :

13 וַיְהִי | כְּשִׁמְעַע אֱלֹהֵיו וַיִּלֵּט פָּנָיו ^{something ample} בְּאֹדְרָתּוֹ וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֵד
 פֶּתַח הַמַּעְרָה וְהִנֵּה אֵלָיו קוֹל וַיֹּאמֶר מַה־לְּךָ פֹּה
 אֱלֹהֵיו:

And he said, "I have acted jealously for Adonoy, God of Hosts, for the Bnei Yisroel have abandoned Your covenant. They have demolished Your Altars, and killed Your prophets by the sword; and I alone have remained, and they seek my soul to take it."

And Adonoy said to him, "Go, return to your route, to the desert of Damascus; and [when] you arrive, you shall annoint Chazoheil as king over Arom.

And Yeihu ben Nimshi, you shall annoint as king over Yisroel, and Elisha ben Shofat, from Aveil Mecholoh, you shall annoint as prophet in your place.

And it will be that those that escape from the sword of Chazoheil, Yeihu will kill; and those that escape Yeihu's sword, Elisha will kill.

And I will let seven thousand remain in Yisroel, all those whose knees did not bend to Baal, all those whose mouth did not kiss him."

14 וַיֹּאמֶר קָנָא קָנֵאתִי לַיהוָה | אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ

בְּרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֶיךָ הָרָסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ

הָרְגוּ בַּחֶרֶב וְאֶתְּרַ אֲנִי לְבָדִי וַיִּבְקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי

לְקַחְתָּהּ: (ס)

15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו לֵךְ שׁוּב לְדַרְכְּךָ מִדְּבָרָה דַּמְשֶׁק

וּבֹאתָ וּמָשַׁחְתָּ אֶת־חָזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל־אַרְם:

16 וְאֵת יְהוּא בֶן־נִמְשִׁי תִמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל

וְאֶת־אֵלִישָׁע בֶּן־שֹׁפָט מֵאֵבֶל מְחֹלָה תִמְשַׁח לְנָבִיא

תַּחְתֶּיךָ:

17 וְהָיָה הַנִּמְלָט מִחֶרֶב חָזָאֵל יָמִית יְהוּא וְהַנִּמְלָט מִחֶרֶב

יְהוּא יָמִית אֵלִישָׁע:

18 וְהִשְׁאֲרֵתִי בְּיִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל־הַבְּרָפִים אֲשֶׁר

לֹא־ כָרְעוּ לְבַעַל וְכָל־הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא־ נָשָׁק

לָּו:

And he [Eliyahu] went from there and found Elisha ben Shofot. He was plowing with twelve pairs of oxen before him, and he was with the twelfth. Eliyohu passed by him and threw his cloak over him.

He left the oxen, and ran after Eliyahu and said, "Let me just kiss my father and my mother, and I will follow you." And he [Eliyahu] said to him, "Go back, for what have I done to you."

He went back after following him, and took the pair of oxen and slaughtered them, and with the gear of the oxen, he cooked the meat for them and he gave it the people and they ate. Then he got up and followed after Eliyohu, and he served him.

19 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמָּצֵא אֶת־אֵלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט וְהוּא חֹרֵשׁ

a yoke or
team

שְׁנַיִם־עֶשְׂרִי צִמְדִּים לִפְנָיו וְהוּא בְּשָׁנִים הָעֶשְׂרִי

וַיַּעֲבֹר אֵלָיו וַיִּשְׁלַךְ אֶדְרֵתוֹ אֵלָיו:

20 וַיַּעֲזֹב אֶת־הַבָּקָר וַיֵּרֶץ אַחֲרָיו אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֶשְׁקֶה־נָּא

לְאָבִי וּלְאִמִּי וְאֶל־כָּה אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ שׁוּב כִּי

מִה־עַשִׂיתִי לָךְ:

21 וַיָּשָׁב מֵאַחֲרָיו וַיִּקַּח אֶת־צִמְד הַבָּקָר וַיִּזְבְּחֵהוּ וַיִּבְכְּלֵי

properly

הַבָּקָר בְּשָׁלֵם הַבָּשָׂר וַיִּתֵּן לָעָם וַיֹּאכְלוּ וַיָּקֶם וַיֵּלֶךְ

אַחֲרָיו אֵלָיו וַיִּשְׁרְתֵהוּ: (פ)